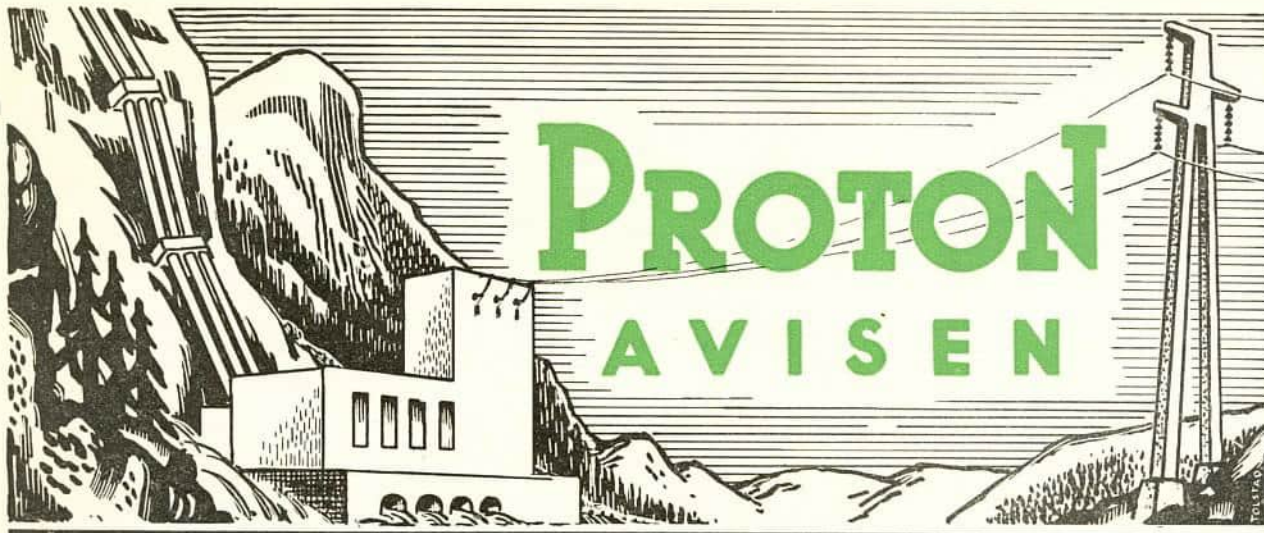

BEDRIFTSORGAN FOR A/S PROTON

Nr. 4

DESEMBER 1950

3. årg.

Du grønne glitrende tre, goddag!

Ved årsskiftet

Ved årsskiftet i fjor begynte det så smått å vise seg forskjellige tegn som kunne tyde på en viss diskontinuitet i den inntil da temmelig jevnt stigende konjunkturkurve. Disse forutanelser slo også ganske godt til — inntil hele saneringsprosessen ble slått over ende av Korea-krisen og -krigen i juni. Nu er det en ting å til-

passe seg til en økonomisk prosess hvor man i større eller mindre grad erfaringsmessig kjenner de medvirkende faktorer; det kan være vanskelig nok, men ved energi og dyktighet kan så mangt utrettes. Værre er det når slike faktorer som krigen for ikke å si krigene i Østen får påvirke, ja endog dominere billedet. Den prisstigning som denne har bevirket er i høyeste grad usunn, den kan så lett føre til den endeløse lønns-pris-spiral og kan ta en slutt med forferdelse når man skal til å klyve, for ikke å si springe nedover igjen.

Men det værste er kanskje at all denne kamp og uro rundt om i verden er ved å maktstjele oss mentalt. Vi spør oss selv om det da aldri skal ta slutt, ja enkelte begynner å tvile på om det i det hele tatt har noen hensikt å legge ryggen til.

Heldigvis fører en enkel logikk til at det ligger i vår innerste interesse å holde frem som vi stevner, og om mulig forsterke vår innsats — vi har ganske enkelt ikke noe annet alternativ. Denne innstilling har ganske markert avspeilet seg innen vårt firma i det forløpne år. Vi kan med trygghet, blandet med en liten porsjon stolthet si at det har vært et byggende år. Vi har hatt rekordomsetning til tross for at vi anså det meget lite trolig å øke fjorårets tall. Vi har praktisk talt ferdiginnredet våre verksteder i Rosenborgkomplekset, vi har kjøpt Amt. Meinichsgate 15 hvor foruten våre lagre også de sterkt etterlengtede lokaler for vårt sterkstrømsverksted vil bli foresatt, vi har kjøpt Tomter fabrikker hvor vi foruten den nuværende fabrikasjon av panelovner og hybelkomfyrer også etter hvert vil oppta fremstillingen av andre ting, vi har gjort det vesentligste av innredningen i våre nye sterkt utvidede verkstedlokaler i Industribygningen i Trondheim og vi er kommet et godt stykke på vei med ombyggingen av vår „hovedbygning“, dog foreløpig i det vesentlige karakterisert som et stort hull i jorden, om enn ikke så dypt som dagspressen vil ha det til.

For alt det arbeide, den psykiske og fysiske innsats som har dannet det nødvendige grunnlag for disse resultater føler jeg trang til nu ved årsskiftet å rette en uforbeholden takk til mine medarbeidere, sammen med det gamle ønske:

En god jul og et godt nytt år!

Våre lampeagenter.

3. Odd Grøndahl, Horten.

»Hvor det blomstrende bakkeheld skråner» ut mot Oslofjorden og med et flatterende Vestfold-landskap i bakgrunn, »Titter byen vår smilende frem.«

Med dette bilde introduserer stedets mangeårige garnisons- og sokneprest Th. Bugge Horten i sin festsang for byen.

Det er ikke mer enn ca. 130 år siden Horten sov sin Tornerosesøvn ubekymret av tanken på en gang å skulle bli Marinens hovedstasjon og en relativ stor by.

Byen er ikke vokset fram gjennom noen naturlig utvikling. Stedet hadde ingen av de alminnelige betingelser for bydannelse, byen er skapt ved marineanleggene og den har også i utpreget grad delt marinens skiftende tilværelse og utvikling gjennom den tid som er gått.

Ved Kgl. res. av 21 nov. 1818 ble det bestemt at marinens hovedstasjon skulle anlegges i Horten og fra den tid begynner stedets historie og så var det slutt med Tornerosesønnen.

Og folkemengden har siden vært i jevn utvikling og byens innbyggerantall er i dag ca. 11 500 personer.

Liksom marinefartøyene våre fikk en hard medfart i april måned 1940 skulle det vise seg at dette også ble tilfelle med marineanleggene i Horten.

Under det store bombardement av skipsverftet den 23 februar 1945 ble så godt som alle verksteder og administrasjonsbygninger lagt i ruiner.

Vemodig var det å være vitne til at det hele ramlet sammen.

Forsvarsdepartementet oppnevnte 30 januar 1946 et utvalg som skulle framkomme med en innstilling om skipsverftets framtidige drift etter bombing. Resultatet av dette ble at verftet ble foreslått gjenoppbygd som et skipsbyggeri og vedlikeholdsverksted.

Ved Kgl. res. av 11 juni 1948 ble Marinens Hovedverft organisert som eget rettssubjekt fra 1 juli 1948.

Verftets styre og representantskap utarbeidet en plan for gjenreisning og utbygging av verftet. Denne ble vurdert og behandlet av de respektive offentlige instanser, og den 11 juli 1949 godkjente

Stortinget gjenreisningen av Marinens Hovedverft i Horten.

Av praktiske grunner er det foreslått at gjenoppbyggingen skal skje i 2 byggetrinn, dog med den forutsetning at etter avslutningen av 1. byggetrinn skal der kunne disponeres et skipsverft som kan betraktes som en enhet produksjonsmessig sett.

Foreløpig er bare gjenoppbyggingens 1. trinn vedtatt av statsmyndighetene, men verftet vil sikkert gå inn for at 2. trinn også blir gjennomført, da dette vil være av største betydning for å kunne oppnå et fullt harmonisk og effektivt produksjonsapparat.

Ved siden av det gjenreisningsprogram som pågår har verftet allerede levert 2 stk. av 3 spesialbygde motortankbåter kontrahert av Norsk Hydro A/S. Den tredje og siste båt ventes ferdig til levering antagelig primo desember d. å.

Videre er det strukket kjølen til den første av 2 båter kontrahert av skipsaksjeselskapet Samuel Bakke, Haugesund, v/Chr. Haaland. Det skal bygges 2 cargolinere på ca. 6600 ton.

Med skipsaksjeselskapet Skytteren, Tønsberg, v/skipsreder K. Hvistendahl, er det inngått kontrakt om bygging av et 16 000 tonn d.w. tankskip for levering medio 1954, og med E. B. Aabyes Rederi A/S, Oslo, er det inngått kontrakt om bygging av et 18 000 tonn d.w. tankskip for levering medio 1955.

Med det nybyggingsprogram skipsverftet nå har påtatt seg, har det arbeid til midten av 1955 og til den tid er gjenoppbyggingen kommet så langt at det skulle stå godt rustet til videre oppgaver som måtte melde seg.

Av annen industri som etter frigjøringen har utbygd sin bedrift ganske vesentlig må nevnes Norsk Akkumulator Co. A/S. Akkumulatorfabrikken Horten, som fra nyttår 1951 flytter inn i moderne nye lokaler og med en større produksjonskapasitet enn tidligere.

Likeledes må nevnes Sveka Armaturindustri, Horten som ny bedrift på stedet etter krigen.

Min agentur- og engrosforretning er etablert i 1922 og ble startet av min tidligere sjef her *Herman Haug*, Horten.

Jeg er født 6 juli 1913 og etter endt handelsutdannelse ble jeg i 1935 tilknyttet firma som kontormann og selger. Etter å ha virket som sådan ble jeg fra 1 januar 1946 ansatt som prokurist i firma for fra 1 januar 1947 å overta forretningen i eget navn.

Jeg representerer:

J. L. Tiedemanns Tobaksfabrik, Oslo,
Aksjeselskapet Freia, Oslo.
A/S De forenede Bakeres Gjørfabrik, Moss,
A/S Pals, Konditorartikler, Oslo.

Ved siden av foran nevnte agenturer driver firmaet:

Papir, poser og korteverer engros.
Forretningen beskjeftiger 3 personer.

Den 15 august 1947 ble jeg ansatt som A/S Protons lampeagent i Horten, samt for herredene Borre og Våle i Vestfold.

Som relativt ny agent for Deres firma har det vært meg en glede å arbeide med salg av lamper.

Noe stort salg er imidlertid ikke foreløpig notert, men med den optimisme og de utviklingsmuligheter det er i mitt salgsdistrikt vil behovet sikkert øke i framtiden, og salget har hittil vært i jevn framgang.

Odd Grøndahl.

— Mange fornuftige ting blir sagt i spøk.

— Ja, men de kan ikke jevnføres med de dumhetene som blir sagt i fullt alvor.

Det kreves større offer, mer tålmodighet, mer intelligens og bedre helbred å oppdra et barn til et lykkelig menneske enn det krever å være atomfysiker, politiker eller psykiatriker.

M. R. Sapirstein.

Det er to ting man aldri er forberedt på her i livet, og det er tvillinger.

Ukjent tenker.

Har De hørt om bergenseren som kom til Oslo for å se på en fotballkamp på Bislett. Han kom opp i Storgata og spurte en gutt hva slags trikk han skulle ta til kampen. — Der kommer sjuern — ta den, svarte gutten, og bergenseren så gjorde. Han kom til Kampen riktignok . . . men han kom for seint til fotballkampen.

50 år

Elektro-Generator Aksjeselskap (EGA), Oslo

Den 2. januar neste år kan vårt søsterselskap EGA feire sitt 50-årsjubileum.

Elektricitets-Aktieselskapet A. E. G. ble etablert i 1901 i Christiania som datterselskap av Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft, Berlin, som den gang hadde vært representert i Norge i 3 år, idet ingeniør Chr. Wisbech siden 1898 hadde vært firmaets agent. Navnet Elektro-Generator Aksjeselskap (EGA) fikk det først i 1947 da selskapet ble overtatt av Bergens Telefonkompagni på samme måte som vårt eget Siemens.

Allerede et par år før Chr. Wisbech i 1898 overtok agenturet for det tyske A. E. G. hadde han ansatt en ung ingeniør ved navn Carsten H. Bruun og denne skulle få stor betydning for det norske A. E. G. Han var med blandt stifterne i 1901 og ble det nye selskaps administrerende direktør fra starten og like til han i 1936 trakk seg tilbake fra den daglige ledelse etter oppnådd aldersgrense. Under direktør Bruuns kloke ledelse sammen med dyktige medarbeidere, vokste firmaet fra en beskjeden begynnelse til det idag er et av de største firmaer her i landet i den elektrotekniske bransje. EGA har hatt stor betydning for elektrisitetsutbyggingen rundt omkring i Norge.

EGA's hovedkontor er i Oslo. Videre har det et større avdelingskontor i Bergen samt representanter i Trondheim, Stavanger og en rekke andre byer. Firmaet har et godt utviklet salgsapparat og en omfattende anleggsvirksomhet i forbindelse med moderne verksteder. Som det vil være våre lesere bekjent, har EGA leiet 2 etasjer i Rosenborggaten 19 av oss for bruk til verksteder. Alt i alt beskjeftiger firmaet tilsammen ca. 450 personer og den daglige ledelse ligger hos direktørene Lars Uchermann og Leif Rognlien.

Det var ganske naturlig at det allerede tidlig ble en sterk konkurranse mellom våre to firmaer, idet vi begge hadde noenlunde samme kundekrets. Selv etter at vi nu er blitt i „familie“, idet vi begge tilhører det samme konsern, har dette forhold fortsatt om enn på en mer vennskapelig måte. Samarbeide med konkurranse er bare stimulerende og hyggelig.

Selve jubiléet skal EGA'ne feire med en festmiddag den 29. desember i år i Den Mauriske Hall på Bristol, og det blir sikkert alle tiders fest. Vi ønsker våre kolleger hjertelig til lykke med jubiléet og håper at EGA videre fremover må ha lykken med seg i arbeidet for elektrisitetens fremme her i landet.

Proton Landhandel.

Når redaksjonen av Protonavisen ber om en liten epistel som kan gi en karakteristikk av det daglige liv foran og bak demarkasjonslinjen i butikken anes allerede nå en stille, underbevisst frykt for at denne lynartikkel ikke får den rette valør, men blir noe avbleket i formen. Protonavisen leses antageligvis ikke bare av firmaets arbeidere og funksjonærer, men har også et visst ansikt utad som tilsier at denne karakteristikk må skrives med et strok av sordin.

Firmaets gamle, gode renommé gir jo salgsmannen gode kort på hånden når det gjelder samspillet med kundene. Om vi stort sett har inntrykk av at det er en viss sympati på begge sider av skranken, har vi allikevel av og til besøk av mer groteske typer med de mest diamentrale oppfatninger av hvordan en kunde bør opptre for å oppnå et godt resultat av sitt besøk. Her må jo salgsmannen være besjelet av trang til toppytelse og med et mektig incitament hevde seg med en slående påstand som må bevises og dermed overbevise en brusende og envis kunde om varens betydning nettopp for ham, slik at han til slutt kapitulerer, betaler, tar til hatten og går smilende ut av døren. I dette og liknende tilfelle er det om å gjøre at servicemannen ikke lar det bli ebbe i humørbeholdningen, men også samtidig kan begrensningens kunst. En må helst overlate til kundens forgodtbefindende å innlede offensiven til en liten spøk i forbindelse med det foreliggende spørsmål. En stoter sikkert ikke en dame på de 40—45 når hun besværer seg over lang leveringstid av den ønskede stryke- eller vaskemaskin, ved å hentyde til damens uøddelige, fagre ungdom med utsikt til å få den ettertraktete vare mens hun ennå er ung. Men spøken må for all del ikke være satirisk farget.

Når en tenker på butikkens tilbaketrunkne tilværelse nå for tiden, er det litt av en overraskelse å være vitne til den kontinuerlige »juletrafikk» som har holdt seg fullt på høyde med den i det tidligere lokale.

Kundene kommer ofte med spontane uttrykk når de, som de selv sier, med livet som innsats forserer »Sukkenes bro» over Protons katakombe for å avlegge butikken et besøk. Det kan vel karakteriseres som prisverdig når doktor »Ditten» og advokat »Datten» må til Proton butikk bare de skal ha to lamper eller et par sikringspatroner.

Daglig har vi besøk av kunder som optimistisk pakker ut de rareste ting av mer eller mindre anti-kvarisk opprinnelse, og ofte kan det være vanskelig nok å foreta de nødvendige operative inngrep for om mulig å få apparatet på »bena» igjen. For en tid siden kom en forhenverende »herre» inn med en gammel, tom fiskebollboks som han partout ville ha montert for elektrisk tilkobling. Ved forespørsel om elementet skulle være dimensjonert for direkte tilkobling til Holsledningen og om apparatet skulle være jordnet med omspunnet overledning — kortsluttet samtalen.

Kravet til hva en Proton støvsuger skal kunne yte er nær sagt ubegrenset. En dame med rimfarget hår medbrakte en Protons støvsuger som hun sårt beklaget hadde gått til streik og saboterte enhver overtalelse fra hennes side til fortsatt å være den »feiende kavaler» den hittil hadde vært. For å kunne stille en riktig diagnose innledet vi, som andre kirurger overfor sine pasienter, med en del orienterende spørsmål. Da den besøkende hadde vanskelig for å gi oss noen positive opplysninger, ble pasienten plasert på operasjonsbordet for å tas i nærmere ettersyn. Det viste seg at den led av en meget framskreden og hårdnakket forstoppelse på grunn av oppsamling i pasientens mage som ikke hadde fått avløsning på de 10 årene hun hadde benyttet den. Ved å tilkalle assistanse fikk vi omsider den betongharde masse meislet ut. I sin naive uvitenhet trodde den hyggelige, gamle dame at en Protons støvsuger også var et ozonapparat som forvandlet gammelt støv til den rene høyfjellsluft.

Av og til må nok salgsmannen maskere seg med et pokeransikt for ikke å rope sin forbauselse over et sjokkerende spørsmål.

En herre som forlengst har passert de åtti kom-mer aristokratisk anstigende inn av butikkdøren og tar plass i butikkens »resepsjon«. Etter en kort, stille siesta bryter en skarp, kontant stemme still-heten med følgende: Jeg skal kjøpe to av de dyreste radioapparatene de har stående der borte i hyllene, vis meg dem og fortell meg prisen. I betraktning av at dette intermesso ble utspilt i den »flaue« radiosesong er det rimelig at servise mannen rea-gerte en smule, men glemte ikke pokeransiktet. I noen få sekunder var kunden gjenstand for ob-

servasjon med det resultat at hans bilde ble trukket ut av hjernekasetten og den gamle herre identifisert som en av våre få vitenskapsmenn av verdens-format. Etter en del radiopratt og etter at de to dyreste radioapparater ble anvist kunden, fylte han etter ca. tre minutters betenkning ut sin sjekk, og salget var en kjennsgjerning. Som en liten salgs-provisjon fikk servise mannen servert seg et par saftige skrøner, og den hyggelige professor spaserte ærverdig hjem til sin middag sikkert i rytmetakt, til den valsen som ble servert ham på hans dyreste radioapparat.

Ja, dette var et lite utsnitt av kundeservisen i Protons provisoriske butikk.

Jøher

Julen 1950

Så er det jul igjen — julen med sin merkelige gode ånd og stemning og vår mørke vinters strålende lyspunkt. Hvor uendelig lange vintermånedene ville virke, hvis det ikke var for det skille julen skaper midt i dem, nettopp idet solen befinner seg lengst nede. Nå blir det ikke mørkere mer, men stadig litt lysere, dag for dag. Det kan gjerne gå smått — bare vi vet at det går den riktige veien, er det ingen sak å vente på at det skal bli helt lyst. Julen, da vi feirer det største gledesbudskap som er gitt menneskene, er hjemmenes store festhøytid, den er barnas høytid fremfor noen, den er slektens høytid, den er årets store, samlende familiefest om våre velsignede juletradisjoner.

Det er mange iblant oss idag som tenker på de gaver de skal få. Det er naturlig at det er sånn. Det skal være glede ved å få en gave. Gleden skal tennes av de gode tanker som følger den. Julestemningen — barnefryden, helgedagsfreden, de mange minnene — alt dette formår som intet annet å avvæpne hverdagsmennesket og gjøre oss alle til barn igjen. Juleforberedelsene og julefesten — den uselviske innsatsen av store og små for å glede hverandre — betyr så uendelig mye for hjemmets trivsel. Det er noe verdifullt i forberedelsen til en julekveld og det er gleden ved å gi. Aldri er vi så opptatt av å tenke på hvorledes vi skal glede andre nettopp i disse mørke dagene. Tusen travle sinn strever med å finne ut hva de skal gi far og mor og søsken og venner. Det arbeides og kjøpes og pakkes og ofres av omtanke og omsorg for at andre skal bli glade.

Tanken på andre er ekkoet av julebudskapet til oss alle.

Verden er full av vanskeligheter, av frykt og nød, av bitterhet og hat — og redsel for den tredje verdenskrig. Ledende menn fra alle land møtes og drøfter sammen folkenes vanskeligheter, men de finner bare alltid nye. Alle er seg selv nærmest og mistilliten har god grobunn. Verden skjelver under teknikkens demoniske makt. Vi er redde for å slippe løs krefter som vi ikke selv kan beherske.

Men i alle folk lever et brennende ønske om fred og lykke og en verden hvor det er en glede å være menneske. Og håpet om dette kan ikke dø, da må vi selv dø. Nå skal vi igjen i vår lille krets oppleve gleden ved å gi, den merkelige fortryllesen ved å tenke på andre. Men vi glemmer. Vi gjør verdens vanskeligheter til et veldig problem som gjør oss alle hjelpeløse og husker ikke at vi for liten stund opplever å være løsningen nær. Hvis vi kunne opprettholde denne „gi“- og „tenk på andre“-mentaliteten hele året, ville jorden bli velsignet god å leve på og julebudskapet ville gi frihet og rett til alle og mennesker med det rette sinnelag og hjertelag, som ikke kjenner til hat, egoisme og urett.

Våre bransjeorganisasjoner:

2. Elektriske Engros- & Agenturfirmaers

Landsforening, Oslo.

Den 11 desember 1918 møttes noen representanter for drøftelse av spørsmålet om å danne en forening til å varetta standens interesser og resultatet ble »Elektriske Engrosfirmaers Forening«. Det gjaldt dengang å få ordnede forhold i bransjen som ble utnyttet av outsiders og omreisende utenlandske selgere. Men i etterkrigskrisen var det mange problemer, konkurransen ble hvassere og gjorde det vanskelig å enes om avtaler og felles opptreden. I 1921 nedsatte foreningen en teknisk komité for å bedømme materiell som var gjenstand for tvist mellom leverandører og grossister. I 1927 ble der inngått en frivillig avtale mellom grossistene og de større norske leverandører om gjensidig beskyttelse og overholdelse av prisene. Dette var et av de større målene man hadde sett fram til, men på grunn av de dårlige tider holdt tiltaket ikke hva det lovet. Foreningen gikk også i 1927 over til å bli en *landsforening* og tok da sitt nåværende navn.

I 1930 ble foreningen inndelt i bransjegrupper som måtte omfatte minst 5 firmaer og hver gruppe skulle være suveren innen sin interessesfære. Der ble i årene fremover opprettet flere prisavtaler for bare å nevne først og fremst kabelavtalen som det var blitt arbeidet atskillig med, deretter fulgte røravtalen, jordings- og flatstiftavtalen og prisavtalen for sikringspatroner. Prisavtalene har i høy grad bidratt til å gjenopprette gode konkurranseforhold og brakt bransjens lønnsomhet opp i et sunnt nivå. Foreningen har flere ganger tatt standpunkt til tollspørsmål og gjennom forbindelse med Finans- og Tolldepartementet gjort sin innflytelse gjeldende ved fastsettelsen av tollsatsene for importert materiell. For foreningens medlemmer har *Materiellkontrollen* vært av særlig betydning derved, at omsetningen av elektrisk materiell er blitt underlagt en viss lovbunden begrensning. Bestemmelsen om at utenlandske fabrikanter må ha fast navngitt representant bosittende her i landet for å få sine fabrikata approbert, har hindret tilfeldig salg av mindreverdige materiell, både ved omsetning gjennom utenlandske handelsreisende og ved import gjennom tilfeldige interessenter.

For tiden har foreningen en fast representant i hver av Materiellkontrollens følgende utvalg:

1. Ankenemnda.
2. Prøvenemnda.
3. Rådgivende komité for installasjonsmateriell.
4. Rådgivende komité for apparater.

Foreningen dannet i 1937 et nytt, viktig organ for sin virksomhet, nemlig *Det faste tekniske utvalg* og denne beslutning var utvilsomt en av de viktigste som er fattet i foreningens historie. Det fremrakende arbeid utvalget har utført har styrket foreningens posisjon innen elektrofaget og økt dens

anseelse utad. Arbeidsprogrammet for utvalgets arbeid ble skissert i følgende punkter:

1. Samarbeid med Materiellkontrollen ved utarbeidelse av nye forskrifter og prøvebestemmelser etc.
2. Bearbeidelse av klager som fremkommer fra medlemmene.
3. Samarbeid med installatørene for utveksling av erfaringer.
4. Planleggelse og eventuell utarbeidelse av plansjer for montørene.

Utvalget har hatt mange viktige saker til behandling og nevnes kan også at ingeniør Parvel i vårt firma var formann i utvalget fra 1938 til sin død i 1942.

Som medlemmer av foreningen kan opptas aksjeselskaper og personlige firmaer som

1. enten har som hovedformål salg av elektriske maskiner, apparater, lysarmaturer eller materiell, og som fører et engroslager av sådanne artikler og regelmessig besøker og planmessig bearbeider forhandlere i et større distrikt,
2. eller som har direkte agentur for produsenter i den elektriske bransje.

Dessuten kan unntagelsesvis opptas aksjeselskaper og personlige firmaer med store spesialavdelinger i den elektriske bransje.

Foreningen har for tiden tilslutning fra 84 firmaer og har videre 41 personlige medlemmer.

Foreningens styre i 1950 består av:

direktør *D. Waage*, formann,
grosserer *Halvor Nordbye*, viseformann,
direktør *Helge Brinchmann*,
disponent *Einar Gran*,
agent *Per G. Thømte*,
disponent *R. Waldenstrom*,

med herr *Helge Sevaldson* som sekretær.

Vi kan også nevne at direktør *D. Waage* i vårt firma alltid har deltatt ivrig i foreningens styre og stell. Han har således vært formann i årene 1934—1935—1936—1937 og nå i 1950. Siden 1937 har Waage som foreningens representant vært medlem av styret i Selskapet for Lyskultur. Direktør Waage har også vært primus motor for opprettelsen av Prisavtalen for isolerte ledninger og Prisavtalen for blykabler som i 1931 ble etablert som egne institusjoner og han var i en årrekke formann for disse prisavtaler. Også Røravtalen skyldes hans initiativ.

Elektriske Engros- & Agenturfirmaers Landsforening har gjennom årene hatt mange oppgaver å løse og løsningen av dem har gitt foreningen en sikker posisjon og et fond av erfaring å bygge på. Og fremtiden vil også by på nye oppgaver, hvor faglig innsikt og saklig samarbeid vil trenge.

Feiringen av jul.

Så er det igjen jul, og i de tusen hjem er gjort i stand til årets store fest. Julen feires på mange måter, hvert land har sin måte.

Julenissen har sitt opphav i tomten, tomtegubben eller gardvoren, og delvis i gamle julevetter. De drag av skjemt og humor som forbindes med julenissen stammer fra tradisjonen om julefigurene. Man brukte å stille godt med julevetter i gamle dager, de var framstilt i forskjellige skikkelser. Som eksempel kan nevnes en mann i Selbu som laget en halmmann, julesvennen, kledde på ham med bukse, trøye, lue og votter, og juleaften ble han lagt under bordet, eller den ble plassert på høysetet. Og der satt halmmannen julenatten og fikk både øl og dram og mat. Julsvennen måtte ikke sulte før han brakte lykke til huset.

— Selve juletreet, er en arv fra gamle Tyskland. De eldste opptegetninger om juletreet stammer fra Strassburg år 1605. Her fortelles det at en gran ble stilt opp juleaften i julestuen pyntet med epler, oblater og flittergull. Omtrent samtidig finnes det beretninger om et slikt juletre fra det sentrale Tyskland. Derfra gikk skikken til England, det var dronning Victorias mann, prinsgemal Albert, som hadde idéen. Samtidig ble skiken innført i Frankrike ved hertuginne Helene av Orleans. Først i 1740 nevnes juletreet i svensk litteratur, til Norge kom det for ca. 110 år siden, samtidig dukket det også opp i Danmark. Danskene har de ferreste juleskikker, Sverige fører an i Norden som en god nummer 1, så kommer vi og finnene.

Alt tidlig ble juletreet anbrakt i kirken i Tyskland for å lyse ved morgengudstjenesten. Grunnen til juletreets verdige utbredelse i mange land er den kristne omtydning, som livets tre. I norske bygder, fortelles det, brukte man å ha grønne grener til pynt juleaften, både inne i stuen og i fjøset. Enkelte steder brukte man å sette graner på begge sider av inngangen til huset, så la man grangrener i åren, og hadde dem som pynt over vinduene og dørerne. Dette brukte man før vi fikk selve juletreet i stuen i norske hjem.

Med hensyn til feiringen av julen, så finner man litt i gammelnorske skrifter om det. I eldre bygdebeskrivelser er det oversikter over juletradisjonen, for eksempel i Hoffs beskrivelse over Idd prestegjeld fra 1790-årene. Her står det at den fornemste, helligste, lengste og gledeligste fest og høytid over alt i riket er julen.

Endog hos de fattigste kunne en fremmed som kom til landet finne overdådighet av mat og drikke, nesten til betleren. »Om juleaften viser landmannen mest goddædighet imod alle skabninger, ja endog spurven må ihukommes med 1 eller 2 kornnek utsatt på stænger, og hester og kuer må have det beste foder og dobbelt portion«. Alt arbeid innstilles juleaften, og alle pynter seg til denne høytid. Såvel juleaften som juledag skytes noen skudd. Over hver dør på selve våningshuset som over stall, fjøs og boder settes et kors med kritt eller tjære, og et lys må brenne hele natten. Bordet skal være dekket med mat som skinke, kjøttpølser, røket kjøtt, smør og rugkaker.

Men bare i de nordiske land er julen en virkelig hjemmets fest. I gamle dager hadde man lysbuen som ble plassert i vinduene i Oslohusene forat folk skulle få gatene opplyst når de gikk til fropreken i kirken. Det fantes ikke gatebelysning i de tider i gamle Oslo. Lysbuen er nå blitt moderne igjen. Den regnes for å være 200år gammel.

De første primitive mennesker her i Norden ble knuget av angst når solen svant og mørket for hver dag senket seg dypere og dypere omkring dem. Jorden frøs, vannet frøs, alt liv gikk til grunne. Skrekkslagne forsøkte de å påvirke naturmaktene ved ofring. Det første julebluss ble tent i årets lengste natt for å kalle solen tilbake. De ofret til ilden som ga dem lys og varme, de kokte kjøtt og flesk og alle måtte dyppe i gryten og ete alt det de kunne så de ikke skulle mangle mat i det nye året. Et viktig ledd var ofringen til halm og kornbånd og juleneket er en direkte arv fra de tider.

Den store navnkonkurransen.

Som det vil være kjent skal der startes et nytt selskap for overtagelse og fortsettelse av driften ved Tomter Fabrikker A/S og hvori vårt firma vil bli hovedinteressent. I den anledning ble der av firmaet i høst utskrevet en navnkonkurranse for personalet i Proton og Tomter Fabrikker. Konkurransen omfattet 2 grupper, nemlig:

1. Nytt firmanavn.
2. Nytt varemerke for selskapets produkter med en premie av kr. 250.— for vinneren av hver gruppe.

Der innkom ialt 60 konvolutter inneholdende tilsammen 185 forslag til firmanavn, 55 forslag til varenavn og endel forslag med tegnede varemerker. Flere av forslagene var gode og brukbare så avgjørelsen har sikkert ikke vært lett å ta. Vinnere ble:

Gruppe 1. Herr Rolf Schrøder, S. avdelingen, Oslo med

VEGAR ELEKTRISKE FABRIKKER A/S

Gruppe 2. Sekretær Johs. Hellesvik, Proton, Trondheim for varenavnet:

ETNA

Til opplysning kan nevnes at Vegger og Veggerfoss er stedsnavn for beliggenheten av fabrikken og at Vegar er et gammel og godt gårdsnavn her i landet.

Vi kan i samme anledning nevne at foruten Etna blir registrert følgende varenavn for produktene:

VEGAR — VEGFOS — VELFA

Kort sagt blir denne fabrikk et nytt datterselskap av vårt firma og vi skal i neste nummer av avisen bringe en reportasje i tekst og bilder fra Vegar.

Julefesten 1950.

Den store kombinerte Sportsklubb- og firmafest ble i år holdt i Oslo Handelsstands lokaler tirsdag 12 desember. En feststemt forsamling på ca. 200 mennesker hadde innfunnet seg for å ha en hyggelig aften. *Sverre Dahl* som festkomiteens formann ønsket alle velkommen til bords og presenterte *B. Gylt* som aftenens toastmaster. Gylt skjøttet på en utmerket måte sitt verv med gode versifiserte introduksjoner av de forskjellige talere og de mange gode sanger.

Direktør *T. Jemtland* åpnet talernes rekke. Han takket for at festen var kommet istand og rettet en spesiell hilsen til firmaets pensjonister som alle var innbudt. Med hensyn til Sportsklubbens aktive utfoldelse fant han at klubben ikke riktig hadde funnet melodien, men håpet at det ville rette på seg i tiden fremover. Jemtland overrakte deretter til klubben en vakker pokal med følgende inskripsjon: »Minnepokal fra direktørene *Meinich* og *Heyerdahl* til *Proton Sportsklubb*.« Videre i sin tale kom Jemtland inn på firmaets gang og fortalte at årets omsetning ville betegne en rekord i firmaets historie og ligge en god del over fjorårets. Han takket for innsatsen fra alle medarbeidere og håpet på fortsatt godt samarbeid samt nødvendigheten av at alle i fremtiden gikk inn for å yte god service til våre forbindelser. Han ville ikke unnlate å gjøre oppmerksom på at fremtiden kunne fortone seg noe dyster sett på bakgrunn av den urolige internasjonale situasjon og at det derfor gjaldt å ta forholdsregler i tide. Til slutt utdelte Jemtland premiene for navnekonkurransen som ble vunnet av henholdsvis *R. Schröder P/O* og *Johs. Hellesvik P/T*. Med hensyn til firmaets forslagsordning ble lager-sjef *A. Aslesen* tildelt premie for sitt forslag til nytt D-lager kartotek.

På grunn av så vel formannens som viseformannens sykdom holdt *Ulf Gundersen* talen for Sportsklubben. Han tok et resymé av klubbens arbeid og mente at meget var gjort men at det dessverre var en stagnasjon i utviklingen. Det gjaldt å popularisere idretten innen firmaet og få en større bredde over den aktive deltagelse. Klubbens lover var blitt en god del forandret og banen ved Siemenshytta ville bli innviet neste høst. Han kom også inn på fremtidsperspektiver i forbindelse med nybygg i Amt. Meinichsgt. og nevnte ønskeligheten av en velferdsal som også kunne tilfredsstille fordringene til å drive en del innendørs idrett i. Deretter foretok Gundersen utdelingen av Minnepokalen og fortalte at den nedsatte komité hadde besluttet at pokalen skulle tildeles *Leif Christiansen* in memoriam. Han holdt en vakker minnetale over Christiansen som hadde utrettet så meget for Sportsklubben gjennom årene. Likeledes ble utdelt for beste idrettsprestasjon 1950 *A/S Protons Pokal* (ny av året) som skal utdeles hvert år til odel og eie. Denne gikk i år til kontorsjef *K. Astrup* for sin innsat i BT rennet sist vinter. Utdelingen fikk stort bifall og Astrup takket for pokalen som han nevnte kom helt overraskende på ham.

Direktør *F. Heyerdahl* fikk så ordet og takket for den kjærkomne innbydelse som pensjonistene fikk og som de satte overordentlig stor pris på. Han kom inn på årets utdeling av Minnepokalen og var meget gla for at Christiansen, som han hadde et intimt samarbeid med, skulle få sitt navn som den første inngravert på pokalen. Videre fortalte Heyerdahl at han fulgte firmaets gang og syntes det var et strålende arbeid som var utført, når han tenkte på den vanskelige overgangstiden fra 1945 og utover. Han talte varmt for ledelsen og ba alle være med i et 3 x 3 hurra for Jemtland som firmaets administrerende direktør.

Damenes tale ble holdt av ingeniør *G. Borgen*. Den var både lang og god i versifisert form og han høstet stor applaus for mange pene ord til damene. *Dahl* fikk latteren til å runge ved å lese opp en del morsomt »lavede« telegrammer bl. a. fra »kona«, fra P/T, fra »hjemmesitterne«, fra »oss andre«, fra »skattefogden« og fra Terrierklubben v/ Grefstad. Til slutt takket sekretær *J. Iversen* for maten på en særdeles morsom og »nynorsk måte«.

Etter at salen var ryddet, spilte musikken opp til dans og det ble deilig å få røre på seg etter all den gode maten. Kaffen ble servert ved småboder og passieren gikk livlig både inne i salen så vel som i de tilstøtende kabinetter.

Bakkellie hadde i år sviktet oss som julenisse men til gjengjeld var anskaffet 2 nye i *Alfstad* og *Whist* som greide brasene bra. Utpakningen av gavene med alt mulig rart i, vakte som vanlig stor jubel. Stemningen var upåklagelig hele aftenen og alle og enhver moret seg. Men vi savnet gangen rundt juletreet (hvor ble det av den?) og de gamle og kjente julesangene som alltid har noe eget over seg.

Festen varte helt til kl. 2 og enda var det visst mange som gjerne hadde fortsatt. Festkomiteen fru *Turi Lindemann* og *Sverre Dahl* hadde nedlagt et meget stort arbeid for å få festen istand og vi kan ikke annet si enn at regien var utmerket.

Tannkjøttssydommer.

Jeg henleder lesernes oppmerksomhet på en artikkel skrevet av professor dr. I. Reichborn-Kjennerud i tidsskriftet *Munnpleien* nr. 4—5 for i år. Avhandlingen, som er lettest og forståelig, bærer bud til alle som er interessert i å få vite det nødvendige om de utbredte sykdommer i tannkjøttet.

Særtrykk av avhandlingen vil kunne fåes gratis ved henvendelse til reklameavdelingen. Ho.

Galant.

Det var en galant bordherre frk. Petersen hadde fått. Han sa: Hver gang jeg ser Deres smil, får jeg lyst til å si: De skulle se opp til meg en dag.

Frk. Petersen kurret: De er vist en skøyer.

— Nei, frk. Petersen, jeg er tannlege.

Når skal vi bruke briller?

Ettersom årene går og vi runder de 40, merker vi etter hvert mange pussige forandringer med våre omgivelser. Trappen opp i etasjene blir lengere og trinene høyere, bakkene blir brattere, trikken kjører fortere når vi løper etter den, skriften i avisen blir mindre og armen som holder avisen kortere. Og det er de siste forandringene vi skal se litt nærmere på. Det er naturligvis lett å skyldte på avisen og armen når vi ikke lenger klarer å tyde tipperesultatene om mandagen, men i virkeligheten er det øyet som begynner å dra på årene. Vi begynner å bli overlangsynte som det heter — et tegn blant mange andre på at det nå begynner å gå oppover bakke til en mer fredelig og behagelig tilværelse hvor vi uten å bli kritisert for manglende sportslige ambisjoner kan innrette fritiden slik vi har lyst til.

Det er mange som prøver å stritte imot disse signaler fra øyet i en ubevisst redsel for å innrømme at de er noe eldre enn sine barn, men det nytter lite. De forandringer som har foregått med øyet er ubønnhørlig lovbestemte og er i virkeligheten noen av de mest konstante tegn på aldersforandringer vi har i kroppen. Alle med normalt syn må derfor før eller senere anskaffe briller for nærarbeid hvis de vil nyttiggjøre seg den mer lesebetonte tilværelse de etter hvert glir inn i.

Hva er det da som har foregått med øyet, som hittil trofast har reagert på våre mer eller mindre nødvendige synsinnskytelser? For å forklare dette og for å se hvordan vi skal rette på skavankene er det nødvendig å se litt på øyets bygning og funksjon og da må vi en tur innom optikken og fotograferingen.

Øyet er bygget som et fotografiapparat med helautomatisk blende- og helautomatisk avstandsinnstilling. Når synsbildet treffer øyet blir det straks avblendet så en passelig mengde lys slipper inn i øyet — for meget lys er skadelig og for lite lys gjør at vi ikke ser noe. Det er regnbuehinnen — iris — som besørger avblendingen og pupilen som forandrer størrelse.

Synsbildet treffer så øyets linse som ligger like innenfor pupillen. Den virker som et forstørrelsesglass som samler lysstrålene slik at det tegnes et skarpt bilde av gjenstanden på netthinnen i øyets bakre vegg — svarende til filmen i fotografiapparatet. Nå vet vi at et fotografiapparat må innstilles for å gi skarpe bilder — vi må bruke en annen avstandsinnstilling for landskaper enn nærbilder og det samme gjelder for øyet. Øyet klarer imidlertid denne innstilling selv uten vår bevisste medvirken. Med fotografiapparatet forandrer vi avstanden mellom linsen og filmen, men øyet forandrer på selve linsen — det er mer lettvint slik som øyet er konstruert.

Har vi puslet litt med forstørrelsesglass og lupet vet vi at vi må bruke en sterkere linse når vi skal betrakte noe på nært hold. Øyet må også bruke en sterkere linse når vi skal se skarpt på nært hold, og det betyr at linsen må bli tykkere med en mer krum overflate. Denne linsestyrke måler vi i noe som heter dioptrier, som gir et uttrykk for linsens brennvidde. Linsens brennvidde er igjen avstanden fra linsen til brennpunktet når linsen treffes av solstråler. En linse på 1 dioptri gir et skarpt bilde i 1 m avstand og en linse på 3 dioptrier i $\frac{1}{3}$ m avstand osv., slik at linsen har en brennvidde på henholdsvis 1 m og 33 cm.

Nå er øyets linse i hvilestilling innstilt på fjernsyn — skal vi lese må skarphetpunktet rykke ned til 30 cm, dvs. at linsen må bli 3 dioptrier sterkere. For å kunne gjøre dette er linsen konstruert på en spesiell måte. Den er elastisk og har en tilbøyelighet til å trekke seg sammen — bli »sterkere« — når den overlates til seg selv. I øyet er den imidlertid med fine tråder spent ut og festet til en ringmuskel slik at den gir et skarpt bilde på netthinnen av fjerntliggende gjenstander. Rykker synsbildet nærmere, trekker samtidig ringmuskelen seg sammen, opphengningstrådene slappes og linsen antar mer kuleform — blir »sterkere« og gir nå et skarpt bilde av den nærliggende gjenstand.

Det som nå skjer når vi blir eldre er at linsen etter hvert blir mindre elastisk og mister evnen til å trekke seg sammen av seg selv. Dette blir merkbart fra 40-årene og ved 55-års alderen er linsen helt stiv og kan ikke forandre — akkomodere seg. Det er derfor klart at nærsynet blir dårligere med årene. Vi merker det først ved at vi blir trett i øynene ved nærarbeid, det kommer stadig beskjed gjennom nervene til ringmuskulene at akkomodasjonen ikke er tilfredsstillende og slik mas tretter naturligvis. Etter hvert kan vi ikke se skarpt på nært hold — vi må holde skriften lenger fra øyet når vi eser, og til slutt er det helt umulig å skjelve bokstavene i det hele tatt. Men avstandssynet holder seg like skarpt for linsen blir fiksert i avstandsinnstilling.

For likevel å kunne ha glede av øynene hjelper vi på med såkalte lesebriller. Disse overtar linsens funksjon med å akkomodere 3 dioptrier ved nærarbeid. I begynnelsen er det ikke nødvendig å hjelpe til med mer enn 1 dioptri, vi bruker +1 briller som det heter — senere må vi bruke +3 — da har brillene overtatt hele linsens tilpasning så denne kan hvile i fred. Sterkere briller er — hvis De har forstått noe av det foregående — ikke nødvendig for alminnelig lesearbeid i 33 cm avstand, men for finmekanikk må det nok brukes ennå sterkere briller, da kommer vi over til riktige forstørrelsesglass.

Men — innvender noen kverulante sjeler — det er ikke alle gamle som behøver å bruke nærbriller. I Aftenposten står det stadig vekk om bladets eldste leser som daglig leser avisen uten briller. Her må det være noe muffens. Ja, da kommer vi inn på de lykkens utvalgte som er nærsynte og som nå får oppreisning for ungdommens brillekomplekser og vanskeligheter. Hos en nærsynt ligger nemlig øyets fjernpunkt — dets hvilepunkt — ikke i uendelig lang avstand, men meget nærmere — for en som er $\div 1$ nærsynt i 1 m avstand, for en med $\div 3$ nærsynt $\frac{1}{3}$ m — dvs. i leseavstand. En nærsynt hviler altså øynene best når han leser uten briller. Og denne egenskap beholder han oppover i årene. Han må fremdeles bruke briller på lang avstand, men må ta brillene av når han leser — det har De sikkert merket hos Deres nærsynte omgivelser.

Hvordan er det så med det normale øye i ungdommen — trenger det »hvilebriller« ved meget lesning eller nærarbeid, f. eks. studenter, finmekanikere, syersker o. l. Ja, det skader i hvert fall ikke, og læger anbefaler ofte en svak hvilebrille — $\div 1$ eller $\div 2$ — til slike personer, da unngår de svie og tretthet i øynene som ofte følger med langvarig nærarbeid.

De normale aldersbriller kan gis temmelig lovbestemt — 45 år $\div 1$, 50 år $\div 2$, 55 år $\div 3$ — med en del variasjoner i begge retninger. For at ellers normalt øye kan en slik brille tas ut av en optiker, og en samvittighetsfull optiker vil også ved undersøkelse kunne avgjøre om det er øndvendig å gå til øyenlege for synsundersøkelse — det er ikke *alltid* at alderdomssynet *bare* skyldes linseforandringer.

Jeg skal ikke her forsøke å forklare hvordan øyet klarer denne automatiske avstandsinnstilling — hvordan den er koblet sammen med samsynet og irisblenden — pupillen forandrer nemlig også størrelse ved nærsyn. Det skjer — som ved alle de andre automatiske reguleringer i kroppen — med svake elektriske impulser som formidles gjennom nervene hvor et sinnrikt system av koblinger og releer sørger for at organismen reagerer riktig på vedkommende impuls. Jo mer vi kommer til bunns i denne regulering, jo mer klumpet og primitivt virker teknikkens selvregulerende vidundre.

E. B.

380 000 volts svensk kraftledning.

Arbeidet på den om lag 100 mil lange kraftledningen fra Harsprånget i Øvre Lappland til Hallsberg ved Örebro er på det nærmeste ferdig. Ledningen er anlagt for 380 000 volt eller høyere spenning enn i noen annen kraftledning i verden og vil bli tatt i bruk i løpet av tre—fire måneder.

Arbeidet har pågått i fire år med en gjennomsnittlig arbeidsstyrke av 400 mann. For å lette snørydning og forsering blant annet av mindre vassdrag har man for første gang tatt i bruk amfibievogner ved anlegg av svenske kraftledninger.

I Terpsichores tjeneste.

Se på Wengård hvor han trives!

Hvem husker ikke *Ulf Wengård* — sist kjente oppholdssted her i huset: lønningskontoret. En lettvtint liten kar, munter og smilende til alle. Han svevet gjerne på tåspissene bortover gangene, flirtet med damene og forøvrig var det ikke sjanse til å bli sint på ham på noen måte. En del år var han i firmaet og vi var jo ikke ukjent med hans store hobby. Plutselig i vår tok han den store bestemmelse. Han ville bare danse. Nå kan man jo ta en slik bestemmelse når man er ung og ubunden, men verre er det å tjene til livets opphold som yrkesdanser her i Norge.

Wengård er en kar som ikke lett glemmer oss og han er rett som det er oppom når han har tid og slår av en prat og spørr om siste nytt. Under et av hans besøk blir han kidnappet av oss og stengt inne på reklameavdelingen.

— Nå, Wengård, hvordan føles det å være yrkesdanser?

— Å, ingen dans på roser, get. Fysisk hardt arbeid. Trener for tiden på Bygdøhus. Fra kl. 10 — $\frac{1}{2}$ 12 er det klassisk dans og fra 12—16 er det prøver.

— Når ble du interessert i dansen da?

— Det var i 14-årsalderen, vi gikk hos Ring og lærte selskapsdans og da begynte det å spire. For 3 år siden begynte jeg med timer i fridans og ballett hos Louise Browne og Gerd Kjølås og deretter så ble det *Ny Norsk Ballett*.

— Hvor mange teller truppen deres i dag?

— Vi er 12, herav 5 mannlige og 7 damer. Som ledere har vi Gerd Kjølås og Henny Mürer.

— Ja, dere er jo kommet orntli i vind med denne balletten, utenlandsturer og saker og ting?

— Det ble en tur til England i fjor. Vi var 10 dager i Doncaster og vi fikk en utmerket kritikk av avisene. I år ble det også tur til England. Vi var en uke i Harrogate, en uke i Glasgow og 1 uke i Doncaster. Det var stor suksess, flott kritikk og vi hadde forestilling alle dager i uken, så nær som søndag, da er jo alt stengt i England. Turen var morsom og utviklende men herregud hvor kjedelig det er derborte, stivt og konvensjonelt.

— Og hva danset dere så?..

Det var forskjellig men jeg får nevne »La Marquise«, Henrik VIII, Mot Ballade, Truffaldino, Veslefrikk, Tyrihans, Kongens hjerte. Dette er hovedballetter men vi hadde også diverse små balletter.

— Og du blir ikke lei dette?

— Nei, langt ifra. Det er jævla morsomt og avvekslende men anstrengende og no helt annet enn å sitte ved pulten sin fra ½ 9 til 16. Det er det som er det kjedelige med jobben at det er så vanskelig å få engasjementer fordi publikum ikke er »minded« i denne retning. Av den grunn ser det smått ut til at dette skal kunne bli noen levevei for meg. Men

kommer tid kommer råd, litt støtte får vi jo enkelte steder, nå sist fikk vi en del av staten. Jeg tror det sikkert er behov for Ny Norsk Ballett her hjemme, hvis bare som sagt folk ville interessere seg for dans. Av det jeg har sett hittil, tror jeg publikum helst liker å se munter og lett ballett og ikke den tragiske og dramatiske art.

— Du ser altså optimistisk på det?

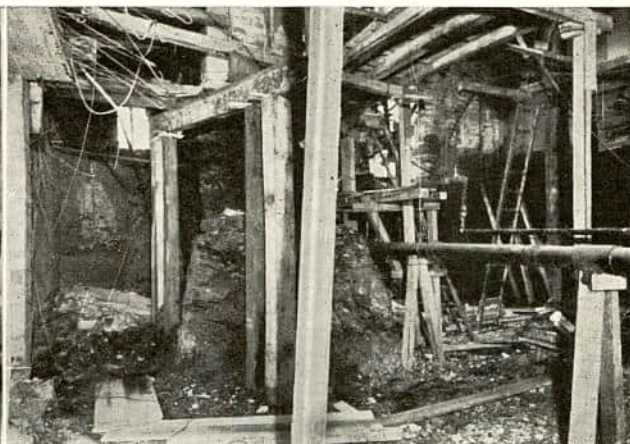
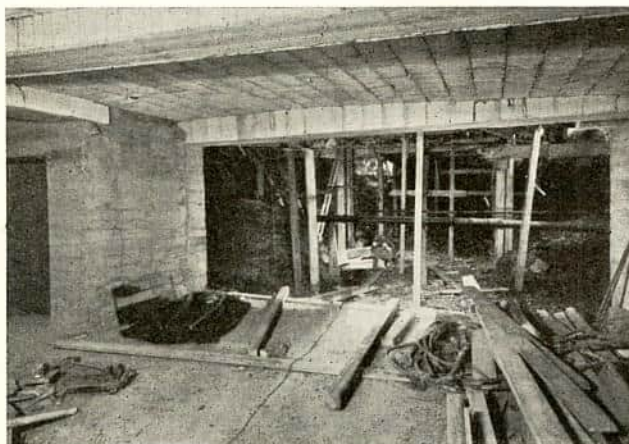
— Ja, vil helst gjøre det. Akkurat nå holder vi på med planer for en eventuell Italiatur og forøvrig er Riksteaterturneen i vinter i orden. Skulle balletten mot formodning bli oppløst, vel så får jeg finne meg en kontorjobb igjen og ha dansen som hobby. Dra til utlandet nytter ikke. For det første er det vanskelig med arbeidstillatelse og for det annet er det jo så stor og hard konkurranse.

— Men lengter du ikke tilbake til oss da?

— Ja, i grunnen gjør jeg det, det er så rart med de faste kjøttgrytene. Du kan godt skrive at jeg synes Proton både var et hyggelig og koselig firma og det skyldes sikkert den gode ånd og tone som hersker der. Går det skitt med dansen, så håper jeg å kunne få en jobb hos dere igjen, men det må du ikke skrive i avisen, da. Hei på deg, har du nok på blokken, nå har jeg ikke tid til mer — skjønn danserinner venter på meg, you see!

g.

I Protons katakomber.

Det er ikke alle og enhver som krabber ned og kikker kikker på Proton »underground« nå under ombygningen i Rosenkrantzgt. Vi har gjort det og her er resultatet.

Proton Avisen ønsker alle sine lesere
En riktig god jul
og et godt nytt år.

Fritidssysler

Nr. 3. Jens Magnussen.

Noen og hver av oss har vel vært borte i bridge, såkalt lidenskapelig bridge. Nå spilles det bare avslappet bridge. Man kan sitte med de beste kort på hånden, ha kommet til en helt riktig kontrakt, en ubestridelig opplagt storemomp dobbelt og redoblet i faresonen, spillet kan ikke tapes, bare til å legge opp — så ødelegger ens partner alt sammen, med et overgenialt utspill — det eneste opptenkelige til egen hånds ruin og flere beters redoblete forsmeldelse er ikke til å unngå. Hva hender så? Intet. — Er det kanskje noen som i hellig vrede farer opp en og annen gang og foretar seg ting med makker, så han aldri kommer til å spille bridge mer. Akk, det hender intet av den art. Legevakten kan fortelle at skader på grunn av slapphet i bridge ikke forekommer lenger. Vi er kommet så langt i dannelsen, toleranse, etikette og mellomfolkelig forståelse, at det ikke ansees som kultivert å bli overtemperert på grunn av tabber begått under bridge.

Apropos bridge ja, de fleste i firmaet er sikkert ikke oppmerksomme på at vi har en riktig stor-spiller i bridge hos oss, nemlig Jens Magnussen i bokholderiet. Vi har derfor valgt å presentere ham nærmere under denne spalte og i den anledning foretok vi en liten sightseeing til hans hyggelige hjem i Hallingsgate hvor vi ble elskverdig mottatt.

Det var en imponerende premiesamling vi fikk lov til å se, bestående av trofeer av alle slag og vi formodet at fruene i huset ikke alltid var like begeistret over sølvpusser. Etter å ha beundret premiesamlingen stiller vi Magnussen noen spørsmål som han meget beredvillig svarer på.

— Når begynte De med bridge, Magnussen?

— Det var i 1933 og egentlig var det min mor som fikk meg interessert. Hun var nemlig ivrig med i Aftenpostens konkurranser, og det ble ofte en diskusjon og prat om bridge. Det viste seg at jeg hadde anlegg for spillet, og ikke lenge etter var jeg med å stifte bridgeklubben Astra hvor jeg allerede samme året vant min første pokal.

For et par år siden meldte jeg meg inn i Sinsen Bridgeklub som jeg nå representerer.

— Det er vel unødvendig å spørre om De synes bridge er morsom?

— Bridge er den største hobby jeg har og selvfølgelig synes jeg den er interessant og avvekslende. Men den krever tid og en del utgifter blir det jo til kontingenter og reiser. Heldigvis er min frue også interessert i bridge og deltar i konkurranser, så det gjør saken straks lettere. Det må sikkert være vanskelig der hvor bare den ene av partene er interessert og opptatt.

— Hvor mange premier har det så blitt i årenes løp, da Magnussen?

— Ja, helt nøyaktig er det ikke så godt å si. Under krigen så ble det til at en skulle hjelpe snart den ene og snart den andre med noe sølv til en dåps- eller bryllups-presang og følgelig forsvant det da en del premier til familie og venner. Men alt i alt så har det vel blitt en 100 premier i årenes løp. Men nå får vi vel hilse på Stella!

Mens Magnussen åpner døren til et tilstøtende rom, sitter jeg da og formoder at Stella er en av husets medlemmer og forsåvidt var det riktig resonnert. Stella var en dame og kommer imot oss med imponerende fart og med bestemte hensikter. Uvant for tilnærmelser av denne art skyter vi hjertet opp i halsen og avventer med skrekk hva som vil skje. Det er ikke lenger enn et par måneder siden at en ulv ble skudt borte på Vestlandet, og det ble forsikret at det var et stort eksemplar. Vi antok at Stella var av samme størrelse, muligens noe større der den reiser seg på 2 ben, legger forlabbene på våre skuldrer og bearbeider oss med snuten og hodet. Vi kastet et bønnfallende blick på Magnussen som knegger i skjegget (som han ikke har) mens han sier beroligende.

— Stella er en sjäfer som jeg har, og da den nå har ligget inne noen timer, er den ellevill av begeistring over å få røre på seg. Den er ikke farlig, bare ikke vær redd!

Stella nikker forståelsesfullt og legger sitt hode beroligende i vårt fang. Vi prøver igjen å opprette vår tapte verdighet, fisker forsiktig fram blokken

som Stella ligger på og klemmer i vei med nye spørsmål til Magnussen.

— De nevnte reiser, er det blitt mange av dem?

Å ja, en del, — foruten ofte reiser her i landet så er det blitt fine turer i Danmark, Sverige, Tyskland og Holland.

— Hva er så de beste resultater De har oppnådd?

— Ja, jeg må vel si 2. plassen i Europamesterskapet 1938 (arrangert av Norge). Derneft har det blitt 3 Norgesmeesterskap (for lag) nemlig i 1938 — 1939 og 1950. Det siste som jeg har vært med på å vinne er Norgesmeesterskapet for par nå i år samt Elitemesterskapet nå i de siste dagene.

— Det var ikke småtteri. Fortell oss Magnussen, hører De til typen spillere som etter endt spillekveld ligger våken utover natten og gjennomgår bridgeoppgaver?

— Det kan nok hende at jeg som nybegynner i spillet gjorde det, men det har jeg forlengst sluttet med. Nei, jeg kobler automatisk av og sovner omgående. Men nå må jeg nok gå, det er spilleaften i klubben i kveld!

— Til slutt et lite spørsmål på fallrepet: Har De funnet noe verdifullt i bridgen, sånn utenom det tekniske spill?

— Ja, mye. En treffer en masse mennesker av forskjellige typer. Jeg har spilt med grever og bårøner og folk med titler som kunne få en til å krype ned i stolene. Det har vært folk av alle samfunnsklaser, men ved bridgebordet er vi alle like. Alt foregår med godt humør og en må spille passe av sla p p e t ellers har man lett for å binde seg under spillet særlig hvis gemyttet kommer i kok. De som tar det som en lek, for dem går det lettest. Til slutt vil jeg fremheve det gode kameratskap og det utmerkede samhold som er blant bridgepillere.

— n.

Først og fremst trenger en å føle at en er til nytte for noen.

Etter et sekel i tilbaketrukkenhet er psykiatrien nesten med ett blitt anerkjent i hjemmene, i skolen, i industrien og ellers i samfunnet, skriver C. C. Burlingame i en artikkel om psykiatriens utvikling i *Journal of American Medical Association*. Ja, det er jo faktisk i dag blitt den rene mote å lide av psykonevrose, skriver han.

Men trass i den nyervervede anseelse er det for psykiatrikeren all grunn til nøye å undersøke om han er inne på rett kurs. Det ligger en stor fare denne plutselige og uventede populariteten. Psykiatrien har hittil utviklet seg i skyggen av andre spesialiteter i vårt fag, og når nå søkelyset rettes mot psykiateren, kan det være en stor fristelse for ham å prøve å overta hovedrollen.

En bør se litt realistisk på situasjonen og spørre: Hva vet en i virkeligheten i dag om preventiv psykiatri — i samme forstand som en ellers bruker uttrykket preventiv medisin? Takket være først og fremst den preventive medisin, er levealderen i løpet av en enkelt generasjon blitt økt med 20 år. Hva har så psykiatrien i dag å by på, som på noen måte kan sammenliknes med dette?

Med få unntak vet vi ingen ting om årsaken til de såkalte sinnssykdommer. Hva behandlingen

angår, har det nok vært store framskritt i de siste 30—40 år, men indikasjonssområdet er temmelig snevert.

Psykiaterne snakker svært meget om psykoterapi, og den kan vel innebære en hel del for de innvidde, men for det store publikum er begrepet temmelig uklart. Etter forfatterens mening er psykoterapi i virkeligheten en gjenoppdragelse, og formålet må være å lære pasienten å leve på hensiktsmessig måte.

Hva består en slik gjenoppdragelse i? For å svare på spørsmålet, sammenfatter han sine synspunkter slik: Først og fremst trenger en å føle at en er til nytte for andre. Husmoren som stiller sitt hjem, sekretæren på kontoret, håndverkeren, legen osv. alle fyller de en ansvarsfull plass i samfunnet. Videre er det relativt få mennesker som er slik stilt at de kan gå fullstendig opp i sin gjerning, og en trenger derfor en hobby for at livet skal gi mer innhold. For det tredje er mennesket et sosialt vesen som har behov for lek og samvær med andre mennesker. Han trenger deres selskap, og han må lære seg kunsten til å være sammen med andre. Og endelig bør han fysisk sett være i best mulig form. Det er med rette hevdet så ofte at et sunt legeme er nødvendig for en sunn sjel.

En kan altså si at mennesket psykologisk sett sitter på en stol med fire ben: Yrke, hobby, vennskap, god fysikk. Har stolen fire solide ben, vil han kunne regne med å sitte trygt og sikkert gjennom livet.

Forfatteren kommer inn på en rekke andre spørsmål i psykiatrien og nevner også den form for psykoterapi som består i ved samtaler å avsløre fortrenge opplevelser fra 2—3 års alderen, og han tviler på at dette gir noen mulig løsning av problemene for de hundretusener av sinnslidende.

Hypoteser er stimuli for forskingen, men psykiateren må ikke forville seg i et moras av teorier, han må være en god lege og en psykolog, men også litt av en sosiolog, oppdrager og yrkesveileder. Er han ikke dette, vil han lett komme til kort.

Men viktigst av alt, psykiateren må uttrykke seg i vendinger som kan forstås av enhver lege, og psykiatrien må bli en integrerende del av medisinen. Det er ikke særlig vanskelig å gjøre enkle ting komplisert, det er atskillig verre å gjøre kompliserte ting lettfattelige.

Små hverdagsepigrammer.

Tiden iler, det samme gjør vi,
det hører til hverdagens maskineri
at hver yter sitt

Dagen og døgnet passerer revy,
byen våkner hver morgen påny
og går til sitt yrke —
med faste skritt!

Visse daglige plikter er knyttet til denne jord:
å føle seg tørst og sulten når man sitter ved vel-
dekket bord,
å føle seg trett og hvile når søvnen er en forunt,
å ha no nytt å fortelle når barna flokker seg rundt.
Det er jo en gammel visdom av ærlig og ekte slag:
grunnlaget for vår lykke skaper den jevne dag.

TRONDHEIM

Personalforandringer.

Nyansettelser i tiden 1/9 50 — 30/11 50.

Vi ønsker velkommen!

Trondheim.	Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
	Håkon Pedersen	13/9	Vikler	Verkstedet
	Kåre Hagen	19/9	Aspirant	Verkstedet
	Johan Heggem	2/10	Vikler	Verkstedet
	Torbjørn Sæther	2/10	Læregutt	Inst.avdelingen
	Arnfinn Lyngen	3/10	Læregutt	Verkstedet
	Alfred Hansen	9/10	Hjelpemontør	Verkstedet
	Knut Bakken	10/10	Aspirant	Verkstedet
	Arne Sandnes	18/10	Vikler	Verkstedet
	Odd Handberg	23/10	Lagerkontorist	Lageret
	Edvin Aune	30/10	Praktikant	Inst.avdelingen
	Anton Aursand	30/10	Hjelpemontør	Inst.avdelingen
	Roar Tegnander	30/10	Visergutt	Inst.avdelingen
	John Breviek	10/11	Bud	Kontoret
	Hans Boro	13/11	Læregutt	Verkstedet
	Odd Kolsvik	20/11	Lagerbetjent	Lageret
	Arne Johnsen	27/11	Visergutt	Inst.avdelingen

Årsmøte i Protonlaget, Trondheim.

Fredag den 24 november 1950 avviklet Protonlaget sitt tradisjonelle årsmøte på Hotell Astoria. Møtet var godt besøkt og det var ingen ledige plasser da formannen åpnet møtet ca. kl. 8. Formannen refererte dagsordenen, og en gikk deretter over til å behandle de forskjellige punkter. Han fortalte først litt om hva laget hadde utrettet i den tiden som hadde gått siden forrige årsmøte, og ga deretter ordet til formennene i de forskjellige komiteer. På vegne av sommeridrettsutvalget ga Hoeggen blant annet en oversikt over de fotballkamper som fotballaget hadde spilt i denne sesong. En merket seg at laget bare hadde hatt 2 tapte kamper, den ene mot Brannkorpset i Trondheim og den andre mot Proton/Oslo. Hoeggen nevnte videre at firmaet hadde bevilget penger til innkjøp av fotballstøvler og uttrykte sin taknemmelighet for dette, men han minnet om at laget fremdeles manglet 3 par støvler. På vegne av vinteridrettsutvalget refererte Kjell Aune vinterens sportsbegivenheter for oss. Han beklaget at det i år ikke ble anledning til å arrangere skøyteløp, da det var umulig å få leiet noen bane. Kasserersken, frøken Hanna Fisknes, refererte så regnskapet, som ble enstemmig godkjent. Lagets totale formue er for tiden kr. 647,99. En gikk så over til valgene som fikk følgende utfall:

Formann: *Johs. Hellesvik* (gjenvalg).
Sekretær: *Yngvar Stokkan* (ny).
Styremedlem: *Karl Prestmo* (ny).

Deretter ble det foretatt valg av vinter- og sommeridrettsutvalg. Dessuten ble det valgt en oppmann for skytegruppe, *John Fjelseth*. Til slutt ble både velferds- og valgkomiteen enstemmig gjenvalgt.

Etter at valgene var over, fikk vi en pause, og den ble som vanlig benyttet til anskaffelse av forfriskninger av alle slag.

Som et ledd i underholdningen fikk vi se en interessant musikkfilm og en morsom tegnefilm. Kveldens store overraskelse var buktaleren, dansken *Jackie Bülow*, med sine 2 dukker. Han høstet veldig bifall, og det var enighet om at han fortjente 100 kroner for det kvarteret han underholdt oss.

Kveldens siste programpost, dans og kameratslig samvær ble avviklet på den tradisjonelle koselige måten. *Eriksen* spilte rytmemusikk på pianoet, og de få damene som var møtt fram ble ganske varme i tøyet for kvelden var forbi.

Skr.

Fraværstatistikk, Trondheim

1/1—30/11.

	1950	1949
Månedslønnede	1,3	1,1
Ukelønnede	1,6	2,1
Timelønnede	2,9	3,4
Samlet	2,2	2,5

Denne gang - - -

Her i Trondheim begynner vi nå så smått å komme i orden med ominnredningen av vårt verksted i forbindelse med utvidelsen som har funnet sted etter at 2. byggetrinn ved Industribygningen er fullført. Den avdelingen som først kom i orden kan man vel si var verkstedlageret og verktøyavdelingen, eller *buret* som avdelingene gjerne kalles. De nymonterte, regulerbare stålreoler hvor varer og verktøy er oppbevart i mønstergyldig orden, viser at karene her forstår å gå inn for jobben og overvåker det de er betrodd å ha i sin varetekt med stor årvåkenhet.

Nestor eller chiefen i buret er Arild Hegstad, for chief er Hegstad, — ordentlig chief altså. Allerede kasjetthua røper ham og hele måten å bevege seg på får oss til å tenke på mannen fra dørken.

Med myndig røst har nå Hegstad i de siste år hatt kommandoen i verktøyavdelingen. Han er spesialist i oppsetting av verktøy.

— Si meg Hegstad, hvordan har det seg at du har slått deg ned her?

— Du vet, livet til sjøs er ikke bare en dans på roser. Når man begynner å trekke på årene blir det til at man lengter tilbake til landjorda. I den tiden jeg dro til sjøs og i lang tid utover var ikke forholdene ombord på langt nær slik som de er i dag.

— Ja, hvor gammel er du nå egentlig Hegstad?

— Jeg er født i 83, så kan du jo sjøl regne ut!

— Og hvordan finner du deg til rette med det nye yrket som du har valgt?

— Det blir selvfølgelig en viss forskjell på å gå og stelle med de hundreder av hestekrefter i en dampmaskin og dette her, men litt grenser jo arbeidet her i verktøyburet inn på mitt gamle yrke. Den gang jeg var til sjøs var det litt av hvert en maskinmester måtte forstå seg på. Og dessuten var

jeg jo ikke chief hele tida. Svart ble en ofte i maskinen og litt svart blir en her, særlig når man holder på med å reparere gammelt verktøy, så for den saks skyld så

— Apropos, hvordan syns du folkene er til å behandle verktøyet?

Da buldrer Hegstad litt. Han er visst ikke riktig tilfreds med det. Særlig er det ungdommen som er litt lei, forstår vi, det er vel dette med den gamle og ny tid.

— I et hvert fall synes jeg at folkene ofte kunne være snarere med å levere inn igjen utlånsverktøy, kommer det til slutt.

— Si meg Hegstad, du som har seilt på de sju hav, du skal være så full av historier har jeg hørt. Du har vel en å fortelle Protonavisens lesere også?

— »Ja, da må det bli ei fin ei«, sier Hegstad.

Og så forteller han på sin egen lune måte:

Det var omkring århundreskiftet ombord i en båt fra X, navn er ikke verdt å nevne, men mange eldre sjøfolk husker nok historien.

Det elektriske anlegget ombord i båten besto bare av et ringeanlegg med en knapp over bordet og en knapp over køya i skipperlugaren og klokka og batteriet ute i stertsen. Skipperen var en stor, svær kar, litt av en original og fæl til å mase. Stuerten var en liten kar, også litt av en original og maskinisten var en skøyer. Dagen begynte alltid med et trykk på knappen. Stuerten kom springende.

— »Æ sei stuert, du kainn så smått byjn å ta bort fjøla.« Fjøla var et ekstra slingrebrett for køya til skipperen, så han ikke skulle rulle ut. Stuerten tok bort fjøla og gikk. Et trykk på knappen igjen. »Æ sei dæ stuert, du kainn så smått byjnn å sætt iynn frokostn.« Og slik gikk det hele dagen med stadig trykk på knappen. »A æ sei dæ stuert,

du kainn så smått byjnn med ditt å du kainn så smått byjnn med datt.« Stueren ble lei av maset og bar seg for maskinisten (chiefen) for dette og sa: »Ka ska æ gjorra med derre maskoppen?« »Sætt pappir mellom hammarn og klokka,« sa chiefen, og så ble gjort.

Skipperen trykket på knappen og trykket på knappen, men ingen stuert kom, og så kom skipperen leggende ut i stertsen og sier: »Æ sei, koffer kjæm du itj når æ rengen, stuert?« »Æ har itj hørt di har ringt«, er svaret. »Æ sei, da må det værre nokka gæli med apparate. Æ sei stuert, du må få tak i sjifen å sjå på greia.«

Chiefen kommer, åpner døra til skapet hvor batteriet står og skipperen står i stertsdøra for å lære. I skapet ved siden av batteriet står en femliters glasskrukke med agurker i eddik. »Å kjølhale mæ«, sier chiefen, »ka e det hær, du kainn da vel skjønn at de kainn itj reng når strømmen går i æddikkrukka«. Krokka blir tatt bort og chiefen sier til kapteinen: »No kainn di gå å trøkk på knappen kaptein.« Skipperen går og papiret i klokka blir fjernet, og det ringer og chiefen sier til kapteinen: »No sjer di kaptein at strømmen gjekk over i æddiken.« Chiefen går og så begynner kapteinen å holde et lengere foredrag for stueren som da var i byssa om den elektriske strøm som gikk fra batteriet til æddikkrokka. »Å æ sei dæ stuert, du må aildri sætt æddik i nærheita av batterie, å æ sei at det må du forstå stuert!«

Men etter dette hadde styrmannen, maskinisten og stueren seg mang en god latter av kommersen.

— Ja, takk for den Hegstad. Det var sannelig ikke verst. Men denne skøyeren av en chief, det skulle vel ikke

Da drar Hegstad på smilen og rusler bort til bormaskinen og fortsetter der han slapp.

Det er ikke greitt å være detektiv heller.

En detektiv satt rett overfor overingeniør Lie på hans kontor og forhørte ham i et forbryterisk anliggende hvor Lie absolutt ikke var hovedaktør, men bare statist. Plutselig titter detektiven i sin mappe synlig forferdet, mumler noe om at dette var det verste som var hendt ham osv. »Ja, det er jo ille«, sa Lie og tenkte på den sak man hadde behandlet. »Nei, det er bare en ordinær sak det, mot det som her er hendt«, svarte detektiven, og fortsatte: »Det er første gang det hender meg at alle akter vedrørende en kriminalsak stjeles fra meg under avhøringen.« Dette overgikk selv den vildeste kriminalromans smarteste trikk.

Det viste seg at aktene noen sekunder hadde solet seg i »ad-akta«-kurven, som i mellomtiden ubemerket var blitt tømt, og kriminalaktens spor ledet til direktørens skrivebord. I beste fall blir det vel betinget dom for ham som amatør, men den egentlige forbryter slipper vel neppe så lett.

Ka de' li?

Overskriften er trøndersk, ikke kinesisk, og betyr oversatt »Hva er klokken?«

Som livsvarig medlem av Sør-Trøndelag Skogselskap hadde vår overingeniør Lie våget seg inn på et større møte hvor »kaillan« var møtt mann-jamt fram. Han gikk bort for å håndhilse på en av dem, men mannens omfangsrike korpus skygget for Lie's framrakte broderhånd idet Lie i pakt med språket presenterte seg med ordene: »De' e Lie.« Gammeln svarte: »Æ e tunghørt«, og Lie gjentok: »De' e Lie«, og så kom det med et stort velvillig, forstående smil: »Å — ka de' li? Jau, hu e kvart over ått' no.« Lie betraktet presentasjonen som overstått og skrudde høyttaleren et trinn opp.

Omkring Oslobesøket.

P/O hadde meldt sin ankomst ca. kl. 8 lørdag morgen, men da sjåføren som kjørte selskapet, nettopp hadde kommet fra langtur, tok han det med ro, så klokken var hele 10.30 da den prektige bussen fra Norsk Folkeferie rullet opp utenfor Schultz gate 8 og kvittet seg med de 29 Protoner og deres habengut.

Arrangørene var selvfølgelig spent på om det oppsatte program kunne la seg gjennomføre. Ved å forsere det hele rakk man heldigvis alt, men det holdt hardt.

Etter ankomsten dro gjestene til Industribygningen hvor de fikk innvie den nye garderoben ved vårt verksted, litt før den egentlig var ferdig.

Da morgenstellet var unnagjort, smakte det godt med frokost. Denne ble inntatt i Industrikafeen i samme bygning. Tilstede her var bl. a. kontorsjef Jørstad og overingeniør Lie. Sistnevnte ønsket gjestene velkommen til Trondheim.

Neste post på programmet var besøk i våre verksteder. Deretter gikk ferden til Nidarosdomen for de som ville se denne. Ca. halvparten av deltakerne hadde ikke vært i Trondheim før, og det var da naturlig at de gjerne ville se kirken. De andre nyttet høvet til å ta en titt på byen.

Etter fotballkampen var det ordnet med egen buss for sightseeing. Denne ble ikke så vellykket på grunn av regnværet som satte inn om ettermiddagen. Ferden gikk først til Fossestuen, hvor det var meningen å få noe i livet, men her var representantene for N. I. F. samlet, som nettopp holdt landsmøte i Trondheim. Ved et pussig sammentreff var det en av deltakerne derfra som stakk hodet inn i bussen da vi stoppet, og hvem andre var det enn direktør Eire, B. T. Etter å ha vekslet noen ord med ham, dro vi videre Trondheim rundt.

Presis kl. 18, som bestemt, gikk kveldens fest av stabelen på Elektrikernes Feriehjem. Her deltok foruten spillerne fra begge lag, også de som hadde påtatt seg privat innkvartering. Det var flere sanger og taler ved bordet. Ingeniør Bottheim ønsket velkommen, og ellers sa Eriksen, formannen i sportsklubben ved P/O, og Hellesvik som formann i Protonlaget, noen ord. Bl. a. ble sportsklubben overrakt et tinnkrus med Trondheims byvåpen og en inskripsjon til minne om turen.

Trakteringen var hva man kanskje kan kalle den vanlige ved slike tilstelninger, øl og polser og is som dessert. Senere ble det servert kaffe og kaker. Denne del av programmet hadde Protodamene tatt seg av på en fortreffelig måte. Til slutt gikk dansen lystig over tilje til klokken ble 1 og kanskje vel så det.

Søndag kl. 14 var så avskjedens time kommet, og hjemferden kunne ta til fra Schultz gate etter at alle hadde tatt farvel med de mange frammøtte Trondheimprotoner og -inner.

Fotballkampen P/O — P/T på Trondheim stadion.

Oslo

Trondheim

		P. Kjelstad	Dommer:	L. Wærdahl		
	S. Thorbjørnsen		A. Aanstad,		G. Gulsvåg	
			Brage.			
A. Johansen		E. Zimmermann		S. Bentsen	K. Hoeggen	
T. Aasen	E. Pettersen	E. Jønson		M. Stene	M. Husby	E. Aas
R. Nilsen		S. Hansen		M. Alstadnes	R. Ranum	
E. Nilsen					H. Midtsand	
		H. Kristiansen		K. Sinnes		

Lørdag den 16 september ble det knyttet nok et ledd til den lange rekke av store dyster i idrettshistorien som er blitt utkjempet på gode, gamle Trondheim Stadion. Kl. 14 denne dag var det nemlig at fotball-lagene fra P/O og P/T gjorde sin entre på banen for atter en gang å prøve styrken. Da lagene viste seg, Oslo i sine røde trøyer og hvite benklær og Trondheim i sine mørkeblå trøyer og lyseblå benklær, ble de møtt med spontant bifall fra det ca. 100 tallige publikum.

Blant spillerne var det en del kjente ansikter å se fra kampen ifjor. P/O hadde beholdt hele syv mann fra fjorårslaget, mens P/T bare hadde beholdt tre.

Det så ut til at det var Osloguttene som først fant melodien. Kampen var ikke mer en to minutter gammel da centerløper Jønson plasserte ballen i mål etter et pent innlegg fra y. h. Kjølstad. Trondheimsforsvaret virket merkelig passivt ved denne anledning. Dette ble litt av en kalddusj for de mange Trondheimpatrioter på tribunen, men ble likevel for ikke noe å regne mot den dusj som noe senere ble de 23 mann på banen til del. Da satte det nemlig inn med et veritabelt skybrudd. Meteorologiske målte hele 5 mm nedbør på et kvarter, kunne vi lese i avisen på mandag, og det vil jo si noe. På noen minutter var banen forandret til en nesten sammenhengende innsjø. Men dette så ikke ut til å affisere spillerne det minste, de gikk på med krum hals.

I det 12 min. noterte vi en kjempesjanse for P/T, men i. v. Berntsen satte ballen utenfor. Spillet bølget nå fram og tilbake, men P/O hadde de fleste sjansene. Så i det 19 min. kom det en lang lyre fra Trondheimsforsvaret etter et Osloopplop. Oslos forsvar var trukket for langt opp og kjappe Berntsen øynet sjansen og stormet på. Aasen i Osloomålet ble stående litt ubeslutsom og Berntsen nådde ballen først og hadde ingen vanskelighet med å omgjøre sjansen i mål. 1—1 og stemningen på tribunen steg atskillige grader. Men gleden for P/T tilhengerne ble ikke av lang varighet. Allerede i det 21 min. var neste mål et faktum og 2—1 for Oslo ble besørget av y. v. Kristiansen også denne gang etter pent forarbeid av Kjølstad.

I annen halvdel ble farten ytterligere satt opp noen streker, og i visse deler av omgangen ble det virkelig litt av en publikumskamp. Mulighetene for flere mål var til stede på begge sider og da kanskje mest for P/T. Stene hadde et bra skudd i det 8 min., og i 12 min. går en flott corner fra Oslo y. v. via et hode like over Trondheimsburet. I de følgende 15 min. presser Trondheim hardt for å oppnå utlikning, men tross de iherdigste anstrengelser lyktes det ikke. I de siste tre minutter overtok så Oslo igjen, og flere pene opplop holdt på å resultere i mål, men det ville seg ikke, og med 2—1 for Oslo kunne dommeren la fløyten gå for full tid.

Det ble altså samme resultat som ifjor, og det tjener Oslo-spillerne til all ære at de klarte å gjenta bedriften, særlig når det denne gang var de som hadde en lang og anstrengende reise bak seg. Laget besto av jevnt gode spillere, og det er vanskelig å framheve noen, skulle man likevel våge seg ut på glattisen, så måtte det da bli y. h. Kjelstad som var en farlig herre med et åpent blikk for spillet.

På P/T-laget som var noe mer ujevnt, nevner vi centerhalf Husby som tacklet godt og ble den klippe som de fleste forsøk fra P/O strandet på. Ellers nevner vi i. h. Gulsvåg som med utrettelig energi kjempet en god kamp, og så Hoeggen da som aldri blir for gammel til å spille fotball.

Alt i alt må vi si det ble en morsom og velspilt kamp. Nå når den gjensidige utvikling har funnet sted, er det vel vanskelig med det første å finne påskudd til et nytt møte. Det måtte da eneste være at vi ved P/T gjerne skulle hatt med oss Oslos skalp en gang. Det er jo noe å tenke på

En trist liten historie.

Fra dansk »Politiken« henter vi denne lille triste historien:

Den var en liten, søt elektrisk ål, og den var en pike, og den svømmet rundt i Saragossahavet og kjedet seg, for det var slett ikke andre elektriske ål noen steder, men en dag fikk den endelig øye på en annen elektrisk ål, og det var en herre, og det kan nok være, at det ikke varte lenge før de to fant hinannen og ble enige om å forlove seg, men det ble en fryktelig tragedie, for de var hver sin slags elektrisk ål.

Likestrøm og vekselstrøm.

Tvilsom reklame.

I København påstås følgende oppslag å være iaktatt utenfor en forretning i disse dager:

Hvorfor kjøpe dyrere og dårligere varer andre steder, når De kan kjøpe det samme her . . .

VI ØNSKER

arbeidere og funksjonærer, hovedkontoret,
avdelinger og representanter

EN GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR

AKSJESKAPET
PROTON
TRONDHEIM

Julestemning!

Julen er over oss igjen, med sin sjau og alt sitt mas. Og med alle sine økonomiske sorger. Det heter ikke julestri for ingen ting.

Forberedelsene pågår til siste minutt før klokken kimer. Alt må være i orden til jul, så det gjelder å henge i. Og så får vi bare håpe at kreftene holder helt fram til den store høytiden begynner.

Det er nok ikke akkurat menneskenes beste egenskaper som kommer for dagen i tiden like før jul. Sant å si er det irritasjonen og arrigheten som preger folk. Andelig sett er visst de færreste stemt til helg der de raser gjennom byen opptatt med de siste forsinkede gjøremål.

Julen er først og fremst barnas helg, men det skal en ikke kunne se seg til foran utstillingsvindue. Der skubber de voksne unger til side for å få se på nisser og troll og alt som hører julen til bak speilglasrutene. De blir stående og glo sint på all stasen, noen juleglede er ikke å spore akkurat da.

Men så kimer da endelig klokken, og de siste etternølerne stormer hjem. Det varer ikke lenge før byen er tom for folk — og så er det altså at stem-

ningen blir så inderlig mild og saktmodig. Det virker rent som trolldom.

Ja, i grunnen er det noe nesten nifst ved omslaget. Folk som noen minutter før hadde øvd all slags bymessig vold på hverandre, skubbet og trakk på tær og støtt med pakker, blir plutselig så blide og forsonlige som lam. Virkningen kunne ikke vært mer slående om folk hadde tatt julemasker på, alle på en gang.

Akk ja, julen er en fredens tid. Selv de største rampeguttene legger demper på seg, de senker stemmene så de ikke er til å kjenne igjen, og oppfører seg så pent i besteklærne at en nesten må få vondt av stakkarene. Om det så er far, snakker han til mor i en nesten høflig tone.

Kanskje går han så langt at han rusler ut på kjøkkenet der hun nettopp legger siste hånd på matlagningen. Han suger inn duften av god mat, og sier gemytlig:

— Er'e ikke noe jeg kan hjelpe deg med da mor?

Da vet vi at den virkelige julestemningen rår i hjemmet. La oss nyte den så lenge den varer.

Prinsipper om salg, betjening og rådgiving.

Av fru A. Blümel, Zürich i Mitteilungsblatt der »Elektrowirtschaft«, Sveits.

I dag skal vi se på den andre siden av salgsvirk-somheten, vi vil ikke stå bak disken, men foran. Da hele salgsprogrammet er meget omfattende kan vi her bare gi et kort sammendrag.

Forst litt teori.

Her må jeg få lov å innskyte at jeg meget godt vet at dette ikke er noe nytt for mange av dere. For en stor del er dere rutinerte selgere og råd-givere, men vi vil forsøke å bli klar over hvordan vi selger. Det gjelder å passe på at rutinen ikke kjører oss fast i et bestemt spor. Vi vil snakke om vårt arbeid, om salg og rådgiving og se på alt slik som det er i virkeligheten og slik som det skulle være.

Det finnes ingen fullt ferdig selger. Nesten hver dag kan man lære noe nytt. Fremfor alt må man forsøke å se tingene fra kundens synspunkt. Forestill Dem at De selv var i en forretning og gjerne ville kjøpe noe. Hvor ofte hender det ikke at vi tenker: »Det passer ikke, ekspeditrisen eller eks-peditøren ser så uvennlig ut, han tar seg ikke av meg i det hele tatt.« I dette tilfelle må man sam-menlikne denne selgeren med seg selv.

Å være en god selger og en god rådgiver er en kunst, som må være medfødt. Fremfor alt må man føle glede ved å selge. Kunden har for enhver pris krav på vår vennlighet, det må vi aldri glemme. Hvert salg er forøvrig individuelt og avhenger av kunden og varen som skal selges. Det finnes ingen spesiell form og sjablong for salg og rådgiving.

Man hører meget om fastlagte selgertaler. Jeg er imot denne skjematiskering som jeg finner meget farlig. Salg er noe levende som man ikke må presse inn i en bestemt form.

Om humøret.

Ofte er det vanskelig å beherske seg, men en selger må aldri forløpe seg. Vi er kanskje i dårlig humør, vi er ikke bra eller det er noe som ikke er falt ut slik som det skulle. Kunden må ikke merke noe av alt dette. Selvfølgelig må vi ikke la vårt dårlige humør gå ut over kunden. Også for oss selv er det et stort pluss hvis vi kan vise selvbeherskelse. Jo mer vi hengir oss til våre egne problemer desto vanskeligere blir vårt arbeid for oss: Selgeren må derfor stå over situasjonen.

Fremskrittene på elektrisitetens område betinger at selgerpersonalet er helt inne i de nye ting for å kunne befordre omsetningen gjennom salg og råd-giving. Ved undersøkelser hører man stadig fra kundene: »Der har de en kjekk dame«, eller »Denne herre visste nøyaktig hva jeg ville og har gitt meg meget gode råd.« Det er dette som er grunnen til at man stadig kjøper i nettopp denne forretning og ikke i en annen.

Selge betyr å betjene.

Bare den tilfredse kunde er en trofast kunde. Vi må ikke gi ham dårlig råd eller skryte for meget. Vi må prøve å finne ut hva kunden trenger, vi må ha vilje til å gi ham best mulig råd og å yte ham den beste service og tilby ham det han ønsker så fordelaktig som mulig. Tilfredse kunder som har fått et godt inntrykk av forretningen og bransjen og som kommer igjen, det er vårt mål og vår oppgave. Og så må man ikke glemme hviskepropagandaen. Enhver kunde som ikke er tilfreds, forteller det videre. Er han derimot blitt godt behandlet vil han skryte av forretningen og anbefale den.

Vennlighet er viktig.

Den viktigste forutsetning for enhver selger er vennlighet. Bare den som har en naturlig vennlighet eigner seg for dette yrket. Dernest må man naturligvis være et anstendig og sunt menneske som legger vekt på personlig pleie.

Vennligheten må komme innenfra, den må være en innstilling som ikke må forveksles med høflighet. Høflighet er noe kaldt, utilnærmelig, vi føler oss ikke helt vel ved det. En vennlig selger får gjerne faste kunder blant sin kundekrets, f. eks. ved å nevne kundens navn. I elektro-forretninger er det meget lett å få rede på navnet, man kan f. eks. spørre om man skal sende en mann som kan ta seg av installasjonen, osv. Det er tilfelle hvor man direkte kan spørre etter navnet. Glem ikke å skrive navnet helt riktig fra begynnelsen av. Spør heller to ganger enn å noter navnet galt skrevet, det gjør nemlig alltid et dårlig inntrykk.

Det verste er en upersonlig selger. Vi kan verne oss mot uvennlighet, men det er umulig å verne oss mot upersonlig, kald høflighet. Det er noe som gjør at vi føler oss kalde. Vi føler ikke trang til å gå inn i en slik forretning mer når vi blir behandlet på den måten. Selgeren gjør alt som han skal, han gir oss hva vi forlanger, men intet mer. Han hilser høflig, men det er et menneske som ikke har forstått sin oppgave. Vi har følelsen av at han ikke gjerne betjener oss, at han helst ikke vil forstyrres. Han mangler den personlige begeistring like overfor kunden.

På den annen side må man passe på at vennlig-heten ikke blir overdreven og at det i hvert fall bevares en viss avstand. Selv når vi har med gode, faste kunder å gjøre som gjerne ler sammen med oss, må vi passe på ikke å overskride grensen og bli tvetydige, noe som av og til forekommer.

Menneske-, vare- og lagerkunnskap.

Forutsetningen for salg er menneskekunnskap, varekunnskap og lagerkunnskap. Menneskekunnskap får man ikke gjennom bøker, bare ved praksis, idet man selv må bruke sin iakttagelsesevne. Man må prøve å leve seg inn i andres følelser, og ved personlig kontakt søke å lede kunden i den ønskede

retning. Det viktigste ved salgsvirksomheten er ikke varene, men menneskene. Det forekommer ikke sjelden at en uerfaren selger ikke får solgt de beste varene fordi han ikke forstår å komme i personlig kontakt med kundene. Det er ikke selgerens oppgave å undersøke kundens gode eller dårlige karakteregenskaper, det han skal undersøke er kundens personlighet og søke å gi ham en individuell behandling. Vi kan f. eks. på grunnlag av kundens manérer finne ut hva slags menneske han er, vi må søke å leve oss inn i hans personlighet og på den måten komme i nærmere kontakt med ham.

Det finnes forskjellige kunder. De enkleste er de som vi kjenner og som vi straks kan selge noe til fordi de vet hva de vil ha. De andre kunder derimot som ikke vet hva de vil ha og som først ønsker vårt råd, er vanskeligere. Da begynner problemet med å gi det riktige råd. Det finnes dessuten en lang rekke andre kunder. Den *uvennlige* kunde som vi må behandle ekstra vennlig for å avvebne ham, den *nervøse* kunde som vi ikke må bli smittet av, den *ubeskjedne* kunde som det er en prøvelse å betjene.

Dessuten er det viktig om kunden er en herre eller en dame. Man må ikke foretrekke den ene fremfor den annen, noe som ofte forekommer.

Barn som kunder opptrer sjelden i elektroforretninger. Barnet som kunde blir ofte svært likegyldig behandlet, særlig når det gjelder betjening. Det er galt å la et barn bli stående bare fordi det er et barn og har god tid. Barn er ofte mer kritiske enn voksne. Barnet må bli like godt og forekommende behandlet som enhver annen kunde, da barnet er kunden av i morgen.

Kunden som reklamerer er særlig interessant. Vi må i grunnen være kunden takknemlig for enhver reklamasjon. Tenk bare på oss selv! Når vi er utilfreds med noe, går vi ikke mer i den forretningen. Vi har enten følelsen av å ha blitt dårlig behandlet og vi har ikke fått det vi ønsket, eller så er vi ikke fornøyd med det vi har kjøpt. I de fleste tilfelle besøker vi ikke denne forretningen flere ganger. Ofte treffer vi bekjente som forteller at de har fått en dårlig behandling der og der. Det er de farligste tilfelle. De ergelige er ikke kunder mer, de reklamerer ikke, men de forteller alt negativt videre og kommer aldri mer i forretningen. Sjelden eller aldri er en reklamasjon ubegrunnet. Vi kan alltid lære noe av det, av den grunn er også den reklamerende kunde verdifull. Men han må ikke forveksles med kunden som alltid kritiserer.

Den fattige kunde, den enkle konen som må regne med hvert øre og mange ganger kan forekomme oss gnieraktig, må bli behandlet på samme måte som alle andre. Man må ikke skyve dem i bakgrunnen for »bedre« kunder. Her viser den gode oppdragelsen seg.

Det finnes mange liknende eksempler. Når det sies at »Kunden har alltid rett«, så vet vi at det er overdrivelse, men det er likevel en grunnregel som man ikke ustraffet kan overse.

Varekunnskap.

Man må ha kjennskap til alle nyheter innen bransjen, og gi kunden best mulig råd. Den som f. eks. ved salg av en komfyr samtidig kan gi små

vink om tilberedningen av små enkle retter, vil virke meget overbevisende på kunden. Den riktige måten å få varekunnskap på er å besøke fabrikken hvis dette er mulig, slik at vi selv kan se og lære hvordan alt blir til. Hvis det er noe vi ikke vet beskjed om og ikke kan forklare, blir kunden mistroisk, vi kan ikke overbevise ham. Selgeren med en god varekunnskap er alltid en verdifull medarbeider. Hva må kunden tenke når vi ikke vet beskjed om de ting vi arbeider med? Vi setter dermed fabrikkens, forretningens og bransjens anseelse på spill.

Til varekunnskap hører også dessuten at man er orientert om alle konkurrerende produkter, deres navn og fordeler.

Lagerkunnskap.

Den beste varekunnskap nytter ikke hvis vi ikke vet hvilke varer som finnes på lager og hvor disse varer er. Dertil hører også utstillingsvinduet. Man må alltid vite hva som er utstilt slik at man ikke må gå og se etter, eller kanskje må spørre kunden.

Selgerens personlighet.

Her kommer sinnelaget i første rekke. Vi må aldri si noe uriktig om varen, vi må aldri rakke ned på en konkurrent selv om kunden selv gjør det. Det er meget uheldig, vi kan ikke vite om ikke denne kunden kanskje er sendt hit av konkurrenten for å høre hvordan vi tar det når han rakker ned på seg selv. En selgers anstendige sinnelag viser seg også derved at han aldri forsøker å overtale en kjøper. Salg for enhver pris er ikke i overensstemmelse med alvorlige forretningsregler og virker ikke godt i lengden. Vi har sikkert selv opplevd dette at vi er blitt overtalt til å kjøpe noe som vi senere ergrer oss over. Man må aldri overrumple en kunde. Til en selgers anstendige sinnelag hører også: Lojalitet og redelighet overfor sin arbeidsgiver og en god oppførsel like overfor kundene og kollegene. Vi må alltid være klar over at vi blir iaktatt og at det forekommer at folk ser på oss fra utstillingsvinduet når vi ekspederer en kunde. Det kameratslige sinnelag overfor andre kolleger hører også hit. Vi må aldri beklage oss til kunden over uoverensstemmelser og aldri tilrettevise en underordnet i kundens nærvær. Det virker støtende og faller alltid tilbake på oss selv.

Kjøpeatmosfæren skapes jo av de mennesker som er beskjeftiget i forretningen og gjennom presentasjonen av varen. Man kan sammenlikne kjøpeatmosfæren med hjemmeatmosfæren. Der hvor vi har det godt og føler oss hjemme, der går vi gjerne, og kommer også før i den riktige kjøpestemning.

Det er to ting som forstyrrer kjøpeatmosfæren grundig: Likegyldighet og uvennlighet.

Selger-unoter.

Mange feilsalg kan føres tilbake på uoppmerksomhet. Hvorledes skal en kunde få tiltro til en selger som ser ut av vinduet mens han ekspederer, underholder seg med en kollega eller løper til telefonen uten å unnskyld seg.

Salget begynner i det øyeblikket kunden kommer inn i forretningen. Kunden må straks få følelsen av at selgeren er ubeskjeftiget og ferdig til å betjene ham. Man må straks hilse på enhver kunde. Selv om man er opptatt må kunden likevel føle at han er velkommen og blir lagt merke til. Når man hilser er ordene av mindre betydning, det er tonen det kommer an på.

En god selger spør ikke så meget, han finner det riktige av seg selv helt intuitivt. En dårlig selger derimot spør meget, han snakker istedenfor å vise fram. Å vise fram for meget er også farlig, da er det nemlig ofte vanskelig for kunden å ta en beslutning. Fremfor alt pek aldri på noe med fingeren!

Pris og kvalitet.

Først skal vi snakke om kvaliteten, deretter om prisen. Når man merker at prisen er for høy for kunden skal man ikke si: »Tør jeg vise Dem noe billigere?«, men legge varen fram for ham uten å si noe. Hvor ofte går man ikke glipp av et salg fordi kunden ikke kan få seg til å si at han ikke har så mange penger eller at varen er for dyr for ham. Han går da i en annen forretning og kjøper det han skal ha der.

Man skal aldri begynne med de dyreste eller billigste sakene, begynn alltid med den mellomste prisklassen. Da har man mulighet for å gå opp eller ned. Her er vår menneskekunnskap og innfølingsevne viktig. Si for all del ikke: »Det koster halvparten så meget«, men si alltid: »Det koster så meget« og så forklare hvorfor. Skal man gi kunden råd forutsetter det en grundig varekunnskap hos selgeren. Dertil må man alltid strebe etter å få avsluttet salget innen rimelig tid.

Tilleggssalg er ofte vanskelige, for kjøperen blir også trett. Vi vil gjerne gjøre ham oppmerksom på enda en ting. Men vi må aldri spørre: »Har De det og det fra før?« men spørre: »Kan jeg også vise Dem vår nye, utmerkede vaskemaskin?« I »Har De det fra før« ligger allerede det negative, avslaget.

Til slutt takker man og lar ikke kunden ganske enkelt bli stående. I vårt tilfelle er det enda mulighet for å kunne spørre etter navnet. Vi kan altså i mange tilfelle ta avskjed med kunden ved å nevne hans navn. Selv om kunden ikke kan bestemme seg, må vi være elskverdige og ikke vise at vi blir skuffet.

Vi må alltid opptre slik at det neste salg allerede er innledet og at kunden finner vegen tilbake.

Til slutt må vi huske på at salgsvirksomheten ikke bare består i å bytte varer mot penger, men også i å behandle mennesker, og det er dette som gir vårt arbeid en dypere mening. Vårt yrke blir av den grunn vanskelig, men også interessant og verdifullt.

— Er det Dem som har satt inn en annonse om stor finnelønn for en mistet sjekkbok?

— Ja, har De kanskje funnet den?

— Nei, ikke ennå, men jeg har vært ute og lett etter den i hele dag, og nå tenkte jeg å spørre om jeg kanskje kunne få et lite forskudd.

Hallo, hallo, hallo, Kirkenes her!

Hei, hei (vanlig hilsemåte her), vi sender gjennom Proton Avisen en varm hilsen fra det kalde nord. Om det kommer av at vi ikke er mørkredde eller andre årsaker skal være usagt, i hvert fall ble det oss som ble sendt nordover og nå er vi altså stasjonert i Kirkenes. Arbeide må vi og det ganske hardt skal vi holde den verste kulda borte og vi har bestemt oss for at overvintre.

Hvorfor vi er her, skyldes at vi deltar i oppbyggingen av A/S Sydvaranger's anlegg. Denne bedrift ble omtrent totalskadet under krigen men nå er det meningen at der igjen skal produseres jernmalm, sannsynligvis i 1952—53. A/S Sydvaranger har foreløpig en aksjekapital på 124,5 mill. kr. og ferdig utbygd så skal produksjonen bli 1 000 000 ton ferdigprodukter. Den norske stat eier vel 60 % av aksjene og vi formoder det er ansatt ca. 1000 mann her. Alt som bygges og monteres her har ikke så lite amerikansk preg over seg. Det er store dimensjoner på litt av hvert. Knuseren som knuser malmen veier 470 ton (sies å være verdens største?) og den blir drevet av en motor 3000 V 600 hk. Boret som de bruker i fjellet veier 2 ton og borchullene har en diameter på 23 cm og går hele 18—20 meter ned i grunnen. Lastebilene som de kjører malm i er heller ikke no småtter, de tar bare 40 ton last. Disse bilene har ikke ratt som på en vanlig bil, de styres av en elektrisk motor som blir betjent av en sjåfør med et lite håndtak som han regulerer i den ønskede retning. Bilene har heller ikke vanlig tippeanordning, forhjulene kan reguleres bakover og presser opp den ønskede ende av lasteplanet. Dekkene på hjulene er ca. 2 m høye og koster ca. kr. 5 000 pr. stk.

Kablene som brukes til krafttilførselen er 10 stk. $3 \times 240 \text{ mm}^2$ 3 kV og 400 meter lange og disse ble lagt ut ferdig i bøyler i løpet av 10—12 timer. 300 mann ble oppstilt ved kabeltrommelen og marsjerte ut med kablen på skuldrene. Instrumenttavlene som bl. a. P/T holder på med, antar vi blir ca. 50 m lange i et apparatrom. Av andre ting som kan nevnes er verkstedbygningen som er 90 m lang og 20 m bred. Dampsentralen skal ha 2 turbogeneratorer, hver på 3000 V 7500 kVA. Av motorer her finnes alle dimensjoner og de største er på 3000 V 1200 hk.

Ja, ja nå får det være nok med store tall for denne gang, vi har jo også våre personlige vanskeligheter med store tall og da særlig skattetrekk osv.

Såfremt det ikke kommer til å skje noen større omveltninger til neste år, kommer vi til å sende en hilsen også til neste julenummer.

Vi ønsker alle i Proton en riktig god Jul og et godt Nyttår.

Med vennlig hilsen sterkstrømmontørene

Leif Martinsen og O. Søberg
p. t. Kirkenes

Personalia

25 års jubileum, 15-10 1950.

Lagerekspeditor *Olav Johansen* er den 3dje av forh. vaktmester Johansens sønner som feirer 25-års jubileum i vårt firma.

Johansen begynte som så kalt $\frac{1}{2}$ dags visergutt da han bare var 12 år gammel. Etter endt skoletid mønstret han for daværende lagerformann Marcellussen og så ble det jobber å få. Da han hadde sluttet skolen, fortsatte han som visergutt på svakstrømadvelingen lager og det var dengang bare ham og K. Zetlitz som besørget mesteparten av transporten til innenbys kunder og anlegg ved denne avdeling. Det ble mange slitsomme bærer for en liten kar og best husker han vel de kjempe-tunge røntgenfilmpakkene til Ullevål Sykehus. Da Johansen ble 16 år gammel gikk han inn i montørlære ved svakstrømadvelingen under ledelse av montørfornann Karl Andersen og var i læretiden med på flere store anlegg her i byen. Vel et $\frac{1}{2}$ års tid etter at han var ferdig med sin læretid, ble det dessverre innskrenkninger i montørstaben og han gikk da over til vårt lager hvor han har vært beskjeftiget ved forskjellige avdelinger. For tiden steller han med kabelekspedisjon hvilket arbeid han liker svært godt.

Johansen er friluftsmann på sin hals og er hver søndag vinter som sommer på ferde i skau og mark. Hans store drøm er fjellet og der tilbringer han da også sine ferier hvert eneste år.

Personlig er Johansen en både hyggelig og omgjengelig kar som alltid er parat og villig til å hjelpe en kollega som bakser med en svær kasse. Han er pålitelig og nøyaktig i sitt arbeid og det er en glede å samarbeide med ham.

På jubileumsdagen fikk han gaver og blomster fra firmaet, sjefene og kolleger så vel på lageret som på kontoret.

Gratulerer!

*

— Vet de ikke at spiritus er en langsomt drepende gift?

— Jo, men det spiller ingen rolle — jeg har god tid!

25 års jubileum.

Lagerformann *Alf Kristiansen* feiret den 9 nov. sitt 25-års jubileum i firmaet.

Kristiansen begynte in spe som visergutt på lageret og gikk deretter over til å bli hjelpemann på lastebilen. Etter en del år ble han tilknyttet pakkeriet for utenbysekspedisjon for så deretter å bli overflyttet til utenbys kundeekspeidisjon hvor han var beskjeftiget i hele 12 år med fremtagning av ordres. Fra den 1 juli 1947 ble Kristiansen forfremmet til formann på lageret i Meinichsgt. hvor han er still going strong.

I sin fritid er Kristiansen et utpreget friluftsmenneske og friluftslivet får han god anledning til å dyrke fra sin kjære hytte på Guldverket ved Eidsvoll. Her kan han dra på skau- og fisketurer og studere fuglelivet som han spesielt er gla i. Og til avveksling steller og skjøtter han med omhu hytten og tomten som noe av det kjæreste han eier.

Kristiansen er i sitt arbeid en ordensmann og er lett å samarbeide med. På sin jubileumsdag var han gjenstand for stor oppmerksomhet fra firmaet og dets sjefer og fra kolleger så vel på lageret som kontoret.

Vi ønsker ham hjertelig tillykke med jubileet.

Vi gratulerer:

50 år

26 august 1950.
Sterkstrømmontør
Peder Bjercknes

Vi gratulerer: 50 år

23 oktober 1950.
Vaktmester
Alex. Johansen

Fraværstatistikk Oslo.

I tiden 1 januar—30 november 1950.

	Fraværs- dager	Drifts- dager	%
<i>Funksjonærer:</i>			
Damer	1 024	20 575	5,0
Herrer, merk.	438	21 828	2,0
» tekn.	451	16 020	2,8
<i>Arbeidere:</i>			
Lager	424	10 281	4,1
Svakstrøm	288	11 965	2,4
Sterkstrøm	429	18 505	2,3

Personalforandringer. Nyansettelser i tiden 1/9 50 — 30/11 50.

Vi ønsker velkommen!

Oslo.	Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
	Kolbjørn Rustand	1/9	Tekn.	Tegnekontor
	B. G. Wieberg	1/9		Hamar
	Roger Arnhoff	1/9	Læregutt	Prod.
	Helge Stenseth	1/9	Montør	St.v.
	Marit Østerholt	4/9	Ktr.ass.	Lagerktr.
	Egil Pettersen	4/9	Visergutt	Prod.
	Berit Synnøve Strand	18/9	Forv.dame	2 etasje
	Sigrid Aabelvik Jacobsen	18/9	Stenograf	Avd. S.
	Leif Ørn	22/9	Læregutt	Prod.
	Arne Pedersen	25/9	Bud	Post.
	Eli Lindseth	1/10	Stenograf	Med.
	Per Haaland	1/10	Tekn.	Avd. S.
	Jan Ragnar Thune	2/10	Tekn.	R.
	Karin Lie	4/10	Ktr.ass.	Fakt.ktr.
	Sigmund Flo	18/10	Ingeniør	B
	Signe Lillian Brekke	24/10	Montørske	Prod.
	Sigurd Gjerkås	24/10	Spesialarbeider	Prod.
	Odd Holm	24/10	Vikler	St.v.
	Kjell Edvardsen	2/11	Aspirant	Prod.
	Frantz Otto Berentsen	6/11	Hjelppearbeider	Svakstrøm
	Willy Martinsen	6/11	Læregutt	Inv.
	John Barkost	14/11	Dreier	Prod.
	Aslaug Hellestrøm	20/11	Montørske	Prod.
	Annelise Jørgensen	20/11	Montørske	Prod.

Vår hjerteligste gratulasjon til:

OSLO:

Bryllup 14 oktober 1950:

Frk. Kate Nord og
herr Th. Thor Hallingbye (prod.avd.)

Bryllup 4 november 1950:

Frk. Solveig Christensen og
herr Carl Henrik Klevjer (tegnkontoret).

Bryllup 2 desember 1950 i Los Angeles:

Frk. Berit Mørch Larsen og
herr Nils Hallén Berg.

Bryllup 31 desember 1950:

Stenograf Else Margrethe Norheim (Ravd.)
og sterkstrømmontør Arvid Winnje.

TRONDHEIM:

Bryllup 7 oktober 1950:

Frøken Randi Augdahl og
montør Alf Strupstad.

Bryllup 4 november 1950:

Frøken Konstanse Furnes og
lagerbetjent Ragnvald Belboe.

Vi gratulerer:

50 år

1 desember 1950.

Stakstrømmontør

Olav Bergersen.

Navnkonkurransen.

I oktober utgikk meddelelse om konkurranse til nytt firmanavn og varemerke for A/S Tomter Fabrikker. Kr. 250 å tjene for hvert navn — jo-ho her skulle det bli penger å tjene og nå skulle kona få den kåpen hun ønsket seg til jul og det skulle ikke bli spart på leker til ongene denne gangen. — Lett det der å get, å finne på et navn, bare en har litt omlop i hodet, tenkte jeg. Jeg startet en ukes tid etter med å kikke litt på de navner som nå forekommer i bransjen. Dægger'n det var ikke lite, det så sannelig ut til å bli vanskelig allikevel. Men friskt mot min venn, tenkte jeg, penger er alt for deg, nå. Jeg gravde meg ned i bøker, det var fagfortegnelser, handelskalendere, vokabularer, rimleksikon, sitatleksikon og 14 elektrotekniske håndbøker. Min kone lokket meg med ettermiddagskaffen, ongene kjælte rundt mine knær og katten Mons murret på mitt fang, men jeg lot meg ikke affisere av mine omgivelser. Min hjerne var på tankeflukt langt, langt vekk, speidende etter navn.

Det skal gi uttrykk for elektriske apparater, ja nå skal vi se. Elektrisk Apparatfabrikk A/S jo det høres bra, nei kanskje A/S Elektriske Ovner og Komfyrer er bedre. Det er for langt så kona, du må forkorte hva sier du om Elapp? eller Eoko? Toys, sa jeg, vi må finne på no skikkelig, *elektro* det er navnet, forstår du, i den forbindelse må vi finne det.

Jeg lette opp og jeg lette side ned og fant at Elektro var opptatt i alle de tenkeligste forbindelser og jeg prøvde fram og tilbake i forbindelse med et vokabular 2 hele kvelder, uten resultat. Da jeg ikke besvarte min kones henvendelser om dit og datt kaldte hun meg A/S Elektro-Tufs hvilket jeg heller ikke repliserte på. Vel, tenkte jeg, nå får du prøve med første stavelse på elektro, den forbindelsen må du kunne lave noe utav. Og så begynte jeg å elle melle, deg fortelle, du skal stå d. v. s. jeg lå — i min seng lys våken og fantaserte en hel natt. Ela, Elba, Elca, Elda, Ele, Elfa (jævla godt, men uff opptatt) Elha- ha-ha-ha-ha, ja jeg tok det hele systematisk og strengt alfabetisk hele tiden. Da jeg ikke fikk noe til på 2 stavelser, fortsatte jeg med 3 stavelser, 4 stavelser osv. Min kone spurte meg om morgenen om jeg hadde sovet og jeg svarte at A/S Elva var resultatet av nattens tankearbeide. Det går ikke an å bruke, sa min kone.

Jeg gir meg ikke, tenkte jeg. Nå går jeg løs på alle de tekniske håndbøker jeg har. Det var 9 afteners arbeid å 6 timer. Nå skal vi se: Kontakt, Propp, Stikker, Rotor, Termo, Varme, Effekt, Volt, Watt, Gnist, Stator eller A/S Element, ja den var ikke dum, get. Jeg måtte nevne det for kona det er så rart å ta med noen på råd, men hun svarte nokså kjølig at hun trodde

ikke jeg var i mitt rette element og at jeg heller burde gå ned i kjelleren og hugge ved. Ja, det vil jeg si at den elektrotekniske terminologi er fattig — ja fattig på ord som kan brukes i *denne* navnekonkurransen.

Du må bruke din fantasi, sa jeg, opp med hodet, det er selvfølgelig et fantasinavn som må til. Jeg leste historie, gransket mytologien, samlet navnelister på båter, klubber, foreninger ja alt som tenkes kunne. Jeg satte sammen bokstaver og stavelser vitenskapelig og jeg vente min tankefrukt bort fra den materialistiske jord — da min kone minnet meg på at det lakket til jul. Skal du gjøre noen forberedelser eller skal du ikke, hvis du nå ikke snart holder opp med denne navnkonkurransen snart, setter jeg meg ende rett ned og huset får skjøtte seg selv, truet hun. Vel, jeg skal innrømme at dette var en alvorlig trussel og at hun intet forsto av mitt åndsarbeid til ære, berømmelse og penger. Jeg hjalp nå til om ettermiddagen, jeg hugget den nødvendige ved, hentet de nødvendige poteter fra kjelleren og gjorde de nødvendige arbeider som hun ba meg om.

Men natten er min egen, den skal du ikke ta fra meg, tenkte jeg. Og jeg lå våken om nettene — uten bøker — bare lot hjernen sirkulere og rotere i kister og skap. Kanskje ikke alt var så klart deroppe, vel jeg skal innrømme det var no tåkelagt av og til, men alt er en overgang. I A/S Inferno av tanker red A/S Tor med sin hammer på en stolt ganger. Dovre ligger i Polarnattens skinn og Vesuv slår Gneist så Kontiki finner vei, Frode slår Neutron i glasset og Orion venter på PEA-fabrikker. Elektro Vardeild slukkes av Geysir A/S mens Stromboli venter på Ingrid med A/S Hekla. Super er kjeiet på Terminus med A/S Varmeeffekt og sulten er jeg i Vohma, det er ikke Fabel. Jeg blir Govarm ved Åren og i Triumf tar jeg min Juvel, Ergo er Djerv og stråler som Gamma og synger Capella. Elektria du lysets gudinne, se i nåde til meg ned, kan du skjenke meg A/S Elektrofoss i ord? Elpano- Elko- Siemela- Elvako, Ionas i hvalfiskens buk, hvormange Lux var det der?

Jeg er blitt rar — Min kone sier det er nervene, min lege råder meg til å reise bort. Er det noen som spor meg om noe, svarer jeg med et navn. Først tror de jeg er morsom, siden ser de litt granskende på meg. Jeg har permisjon fra jobben, sjefen forsto min tilstand, sa han. Dynamikk og Ditron i A/S Elektrohús, svarte jeg og pekte på mitt hode. Elektrodrift Kontakt Etna snart Norma.

Det var ikke meg som vant konkurranansen. — Min kone regnet ut at jeg hadde brukt 221 timer samt 3 ukers rekonvalesens til denne navnekonkurransen.

Grubleren.

Dagens historie.

En mann ble en morgen vekket av kona som i en forurettet tone sa at han snakket i søvne. — Du sa navnet Lolo flere ganger, surmulte hun.

— Æsj, det er jo navnet på en hest jeg har satsset på.

En tid etter reiste mannen bort, og da han kom til bake spurte han muntert:

— Nå, lille kone, har det hendt noe mens jeg har vært borte.

— Ja, det kan du stole på sa kona og så rasende på ham. — Du har fått brev fra hesten!

— Jeg har annonsert etter en våken visergutt.

— Har ingen søkere meldt seg?

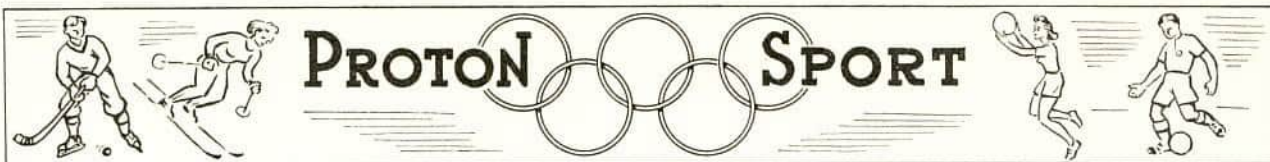
— Det sitter en i venterommet, men han har sovnet.

Fruen ber piken å gå og se etter om barometeret er falt. Piken går. En stund etter kommer hun tilbake og sier: — Nei, frue, det henger fremdeles på spikeren.

— Hansen holdt en lang tale ved en fest i går.

— Nå, hva talte han om?

— Det sa han ikke.

Proton Sportklubbs ekstraordinære generalforsamling.

For første gang i Proton Sportklubbs historie ble det i år holdt ekstraordinær generalforsamling. Denne fant sted i »Grotten« 31/10 og løp av uten større diskusjoner. Som kjent er det nå besluttet å holde generalforsamling både vår og høst. Ved åpningen ble klubben overrakt en dirigentklokke som var en gave håndballlaget hadde mottatt av N. K. T. under sin tur til Danmark. Det fulgte med en hilsen om at klokken var tenkt benyttet til generalforsamlinger og liknende tilstelninger i klubben.

Styrets forslag til lovendringer ble vedtatt uten større forandringer. Formannen redegjorde så for den økonomiske situasjon vis a vis B. T. som ennå ikke var kommet inn i faste former. Etter generalforsamlingen holdt Odvar Holte en av Norges Idrettsforbunds autoriserte instruktører, et foredrag ledsaget med film om hvordan idrettsovelsene kunne innpasses i arbeidslivet. Han kom også inn på yrkesnevrose og avslapningens store betydning. Foredraget var interessant nok, men tidspunktet var litt uheldig valgt. Det skulle nemlig være kameratslig samvær etter på og en hadde inntrykk av at det var dette de fleste satt og ventet på. Frammøtet var forresten dårlig, 30—40 stykker er alt for liten tilslutning. Det er ikke så ofte vi har slike sammenkomster så medlemmene burde sørge for å møte fram.

Etter foredraget ble det servert kaffe og kaker og vi fikk premieutdeling for sommerens konkurranser. Lager Meinichs gate gjorde et grovt innhugg i premiene for skytning så vi behøver sikkert ikke bekymre oss om vaktholdet der oppe. Det var mange premier i denne grenen så den er absolutt å anbefale for de som ønsker et lite beger på bokhylla.

Tore Berg ble årets tennismester og fikk sin fortjente hyllest. Premier var det også i terrengløp, men her hadde vi inntrykk av at det hadde vært liten tilslutning.

Så var det dans etterpå. Var en riktig heldig — og tidsnok ute, var det muligheter for å kapre seg en dame. Antallet damer- herrer sto nemlig tallmessig ikke i noe særlig godt forhold, så det ble mye veggpryd. Et par av medlemmene overrasket med underholdning noe som det kanskje er en ide å bygge videre på. Kl. 24 sa vi takk for oss.

A.Sv.

En oversikt.

Som vi bemerket i vår idrettsversikt i juninummeret var flere idrettsgrener i Proton nede i en bølgedal. Sesongen som er gått har ikke brakt oss noe oppover, det kan vi uttrykkelig slå fast uten å bli karakterisert for å se negativt på det. Hva kan så grunnen være til at vi i Proton Sportklubb ikke kan hevde oss — eller rettere sagt få med oss medlemmene i idrettsutøving? Grunnen kan ikke være økonomien for vi er nesten bedre stilt enn ordinære klubber innen idrettsforbundet. Det snakkes stadig om hvor viktig mosjonsidretten er. Andre muskler blir satt i arbeid og en som har drevet regelmessig trening vet hvor mye lettere allting går når en er i form. Tar vi en titt på resultat-

listene eller utøverne innen klubben vår slår det oss straks at det er aktive innen andre klubber som er representert. Det er selvfølgelig morsomt at disse aktive også har tid til å delta i våre stevner, men meningen med bedriftsidretten er utvilsomt å få de med som lever et »stillesittende« liv. Kunne vi bare få brutt den første isen inn til denne »massen« ville våre oppmenn få det lettere og i og med bredden ville nok også resultatene komme. Stifteren av de moderne olympiske leker — Coubertin, satte som valgspørsmål: *Det viktigste er ikke å seire, men å delta.* Dette kan nesten i større grad overføres på bedriftsidretten hvor det rent mosjonsmessige alltid bør komme i forgrunnen. Kanskje det er redselen for å dumme seg ut som skremmer mange? Dette tror jeg de fleste kan ta med ro. Kravene er ikke større enn at ethvert normalt utviklet menneske kan greie det.

Deltagelsen på julefesten er stor nok, men det er vel ikke for disse festene vi har stiftet sportsklubben. Festene kunne jo likevel blitt arrangert. Tar vi en titt rundt i Proton i dag slår det oss hvor mange unge mennesker som er begynt og kommer vi i kontakt med dem viser det seg at de ikke driver noen form for idrettsutøving. Vi kan ikke tvinge noen med, men ville ikke samholdet og arbeidsgleden bli så mye større hvis vi traff hverandre litt utenfor kontortiden. Æsj, se de samme trøtte ansiktene, sier mange. — Men det er ikke det samme. Livet på treningsplassene er noe helt annet og arbeidskameratene kan plutselig vise andre og gode sider enn det vi har visst om.

Derfor vil jeg oppfordre til alle disse nye og den tidligere omtalte passive »massen« at de begynner å interessere seg litt for klubben og kanskje prøver seg med litt trening for å se om ikke det hjelper på humøret og tiltakslysten.

Friidrett mener jeg skulle passe godt for en bedriftsklubb. Her kan en bli spart for de skadene som både fotball og bandy kan føre med seg og en kan finne et variert program slik at treningen aldri blir kjedelig. Oppmannen vår, Leivestad, har vært mye bortreist i år og har ikke fått tid til å stille med sakene. Han advarte mot dette på forhånd og en mann som må spesifisere arbeidstiden på time-lister har også vanskeligheter med å ha et slikt verv. Han sier at interessen for terrengløp utvilsomt var til stede i våres, men når ingen maser glir det hele ut i ingenting. Resultatet i år: Ingen deltagelse fra Proton hverken i Steen & Strømstafetten eller bedriftsstafetten. Leivestad er villig til å hjelpe med råd og vink men mener at en »innesittende« mann bør ha oppmannsvervet.

Vi hadde ventet oss mye av våre damer i år og selv trodde de også på at 2. div. skulle være innen rekkevidde. Men det ble bare 3. plass i 3. div. etter en god start men uhyre trist avslutning. Oppman-

nen Berit Andresen forteller at det er en 7—8 som går igjen, noen nye er det vanskelig å få trukket med. De kommer gjerne en gang eller to og så blir de borte. Litt misnøye har det også vært på treningen. Noen mener seg tilsidesatt men ifølge Berit er det ingen ting i det. Ås er en utmerket mann og viser bare håndballdamene interesse blir de nok ikke »satt bort i en krok».

Herrehåndballen er et positivt innslag i klubblivet. Disse gutta danner kjernen i de fleste andre idrettsgrenene som drives — rundt regnet er det en 15—16 stykker. I år ble det 4. plass i 1. divisjon og det er det ingen grunn til å klage på. Oppmannen Ulf Gundersen mener at det må mer opplysningsarbeid til i klubben og at målet må være 50 % aktive. Han legger også stor vekt på at i en bedriftsklubb er det ikke konkurransene som teller, men å få med flest mulig til mosjon.

Vi er jo i den lykkelige stilling å ha Uranienborg skole hver torsdag. Damer fra 17,30—18,30 og herrer fra 18,30—19,30. Her er det plass for mange flere enn 10—12 stykker så nå er det bare å sette i gang.

Fotball er det ikke rare greiene med, men så stort som firmaet er burde deltagelsen og også kvaliteten bli langt bedre enn nå. Før krigen hadde vi et slagkraftig lag og selv om vi nå må unnvære de aktive innen fotballforbundet, burde vi vise langt bedre resultater.

Ja, dette var en liten oversikt over stillingen i klubben og resultatene i år. Nå håper vi medlemmene klemmer i vei med trening slik at 1951 kan avsluttes med en positiv kritikk.

A. Sv.

Bedriftsserien.

3. divisjon i fotball.

Pulje 5:

Vestbanen		4	4	0	0	8
J. C. Gundersen		4	1	2	1	4
Proton		4	1	0	3	2
B. M. Heede		4	0	1	3	1
I. B. M.		4	0	1	3	1

— Hva fikk du i fjor jul?
— Influensa.

— Dö, Källe, de e håken va du e lik di mamma!
— Va menar du? Du har la allri sett mi mamma?
— Nä, men en vet la för tjyven hur e gammel käring ser ut . . .

Utlendinger og norsken.

En utlending, som var like usikker i sprokbruken som han var til å stå på ski, dyrket skisporten i Nordmarka. En dag kjørte han rett på to damer, og i forfjamselsen kom han til å omfavne den ene.

Oppgitt ropte han: — Unnskyld, jeg — jeg kunne ikke styre meg lenger.

En dansk turist hadde en gang forvillet seg til en norsk avsidesliggende fjellbygd. Det gikk ingen landevei til dalen, og stien dit var kronglete og umåtelig trang.

— Men når her er begravelse? sa dansken til bonden, hvordan får I så liget ned?

— Vi kløver det, sa bonden.

— A bevare seg vel, sa dansken.

Styrkeprøve.

Da det ringte på døra tenkte jeg det var ham. Halvt svimete lukket jeg opp. Den høye mannen som jeg hadde tenkt sto utenfor.

— Goddag, sa han og lettet på hatten. Munnen hans smilte skjært og han forsøkte forgjeves å få et humoristisk glimt i øynene. Passer det med en liten samtale?

— Nei, dessverre, sa jeg. Vi har ikke noe å snakke om. Husker De ikke mine siste ord?

— Deres siste ord er ennå ikke sagt, og i tilfelle De skal si Dem snart er jeg den rette mannen å snakke med.

Jeg skulle til å lukke døren, men han var allerede kommet innenfor. Øynene hans fulgte meg hele tiden. Før jeg viste ord av det satt han i den stolen han hadde sittet fire ganger før.

— Har De sett på papirene? spurte han elskverdig. Ingen kunne få ham ut av likevekt og hans elskverdige, kunstige smil lå som et evig hull i ansiktet hans.

Jeg stønnet. — Jeg er ikke interessert, sa jeg. Ikke tale om.

— Vet De at jeg vil Deres vel. De tjener på det. La meg regne ut for Dem ennå engang. Se her.

Han tok en blyant og skrev tall med øvet hånd. — Nå skal vi se, mumlet han. Jo, glimrende. Det er akkurat tiden.

Ansiktet hans ble plutselig alvorlig som hos en likbærer når han går til sitt arbeide.

— Tenk Dem om, sa han. Jo før De gjør det desto bedre. De sparer penger mann. Han gjennomboret meg med øynene som en hypnotisør.

— Hør her, sa jeg. Det er . . .

— Nå skal vi se. De er født da og da. Utmerket. Smilet kom fram igjen. Så sier vi, ja, nå skal vi se . . . Jeg var ved å falle sammen ved påkjenningen. Var ved å gi meg. Jeg tok tak i stolarmen, presset min motstandsvilje opp. Greidde det.

— Nei, sa jeg. Blir det aktuelt skal jeg si ifra. Men ikke nå, nei. Jeg har ikke råd.

Han så uforstående på meg

— Hvis De visste, sa han, hvor mange som har takket meg . . .

Jeg reiste meg opp. — Jeg har ikke tid lenger, sa jeg og beundret plutselig min egen styrke. Forstår De ikke at jeg sier nei!

— Nei! sa han, — og forsikringsagenten skjønnte at slaget var tapt for denne gang.

Peter Pedlar.

Uheldig.

Som svar på Deres annonse under Bill. merk tillater jeg meg herved å søke om den ledige stilling. Jeg mener at det firma hvor jeg for tiden er ansatt, ikke byr på tilfredsstillende framtidsutsikter for en mann med mine kvalifikasjoner osv.

En københavner sendte denne billett inn til avisen som svar på en annonse.

To dager etter ble han kalt inn til sin sjef, som satt med billetten i hånden:

— Hva mener De med dette?

Det var sjefen som hadde avertert

Og så var det bissevovven som var så glad for juletreet for da slapp den å gå ut.

Olle Hedberg sa en gang: Ungdom synes det er kjedelig å prate med gamle. Ofte enn de tror er denne følelsen gjensidig.

Det er synd på hageeieren som leide en mann til å rake, og måtte si ham opp fordi han skuffet.

— Det er bonn i meg au, sa kjerringa, åt opp en halv goro.

— Hærmelig au, sa'n Morten Pihl, hōna reiv'n overende.

— Den ungdommen, den ungdommen, sa kjerringa hoppa over et halmstrå.

— Her er det makta som rår! sa mannen, kasta ut skinnlva i stedet for katten.

— Det er godt med alt som er unnagjort, sa kjerringa, åt frokost om kvelden.

Bergens — nytt.

Jo — De leste riktig — det står faktisk »Bergens-nytt«. De har sikkert undret Dem over at Bergen har vært taus så lenge, en egenskap andre vanligvis ikke tillegger folk fra våre kanter av landet. Som grunn kan vi anføre at vi har vært »stumme« av beundring over hvor flott »Proton-avisen« er blitt. Vi håper imidlertid at vi nå har overvunnet vår beskjedenhet, og da »får dokker passe dokker«.

Den 11 oktober holdt avdelingen her borte en tilstelling for personalet i Ingeniørforeningens lokaler, som vi hadde fått låne for anledningen. Hensikten var, foruten å hygge seg, å kjøre 2 Westinghouse-filmer samt å få nedsatt et arbeidsutvalg til å forberede dannelsen av et Proton-lag her ved avdelingen. Vi her borte har nemlig lenge gått og skult misunnelig til en omkostningskonto 14 — gaver — og funnet ut at det i grunnen ikke var riktig av oss å la P/O og P/T å være alene om å »bære« disse omkostningene.

Vel, klokken halv åtte troppet det opp 19 mann, ny-barbert og -kjemmet, og 3 damer, ny-stelt og -delige, alle iført godt humør og søndagspussen.

Disponent Bang ønsket velkommen, og deretter ble filmene framvist. De var gode og instruktive, men tapte nok litt av sin verdi for dem som ikke var fullbefarne udi språket.

Lagersjef Lyngvær gjorde så i korte trekk rede for ønskeligheten av å starte et Proton-lag og hvilke retningslinjer et slikt lag burde kunne følge. Han foreslo at man på stedet nedsatte et arbeidsutvalg til å ta seg av saken, og mente at dette utvalget burde bestå av 4 representanter: 1 for damene, 1 for verkstedet, 1 for lageret og 1 for kontoret.

Det var en absolutt positiv stemning blant personalet for å danne et Proton-lag, og valgene fikk følgende utfall:

Damene: Frk. Eva Clausen,

Verkstedet: Montør H. Hansen,

Lageret: Lagersjef Bj. Lyngvær,

Kontoret: Kontorsjef O. K. Sættem.

Etter avstemningen gikk vi til bords hvor stemningen var høy, med allsang hvor lageret akkompagnerte med gitar og banjo, representert ved Johs. Langhelle og Kåre Jellestad.

En trønder ble provosert til å si pene ting om Bergen, og vi lente oss velbehagelig tilbake, lot de lifflige ordene snike seg inn under vesten og not stunden inntil den ble avbrutt ved at vi spratt opp og sang: »Jeg tog min ny-stømte«. Så var det en kort, fyndig tale med poeng for damene og så takket vi pent for maten. Apropos takket — ved bordet fikk vi servert snitter avec, deretter kaffe avec, og da vi gikk fra bordet fikk vi soda avec.

Og nå var vi kommet så langt at dansen kunne begynne, 3 damer og 19 mann. Til tonene fra en konkurrents radiogrammofon strømmet så 3 par ut på golvet, som siden praktisk talt ikke ble forlatt av våre tre damer, frk. Clausen, fru Fosse og

frk. Hodne. Det var en fysisk prestasjon som stiller f. eks. et militært kommando-løp m/pakning fullstendig i skyggen. Firmaet burde innstifte en medalje for slik innsats, eventuelt la de tapre utøvere få feire 25-års jubileum etter 5 års tjeneste. Det er ikke bagateller å bli tråkket på tærne av 6 ½ mann i flere timer.

For å gi damene en liten sjangse til hvile, ble dansen avbrutt et par ganger av allsang, visesang av Langhelle og diverse historier av diverse, selvfølgelig innenfor rammen av — ja, en litt stor, men meget solid ramme.

Hele personalet var enig om at det var, for å bruke et utenlandsk uttrykk, virkelig »en hiva fest«.

Men dagen derpå på vårt kontor, nei, det er ikke slik som De kanskje tror. Tross kveldens »blandede kost«, var alle presise på post.

R O S

Til slutt kan vi ikke nekte oss fornøyelsen å klappe oss selv på skulderen med følgende lille utdrag av et brev vi fikk fra en kunde forleden:

»Nyleg snakkast eg og driftsstyrar X om Proton. Me var einige om at Proton-firmaet var »Landets behagelegaste firma«.

Det er kanskje unødvendig å si at uthevelsen for ikke å si framhevelsen, er gjort av oss.

Akk, det er langt mellom slike brev. Vi menesker er jo dessverre slik at vi synger ut når vi er misfornøyd, men opprettholder en hardnakket taushet når vi er tilfreds.

Fremmelige hunder.

Vi vet ikke om hundene på Bergenskanten er flinkere eller lenger fremme enn hunder ellers i landet — men det er en ting som tyder på det. Dessuten skjer det så mye rart for tiden at ørene faller ikke av en fordi en hører no nytt og enestående. Vi fikk forleden en ruteplan fra L/L Automobilruta Milde — Bergen og ser til vår store forbauselse følgende meddelelse til trafikantene under avsnittet om hunder. Vi gjengir:

HUNDAR skal løyse vaksen billett anten dei er store eller små. Kan hunden ikkje løysa billett sjolv må den som har han med løysa billetten for han, elles må hunden springa etter.

Det skulle være morsomt å se Pasop, Trofast, Dolly Bamse og alle de andre veldresserte hundene løse billett selv. Enestående — Portemoneen henger vel formodentlig under halsen i et bånd og pengene er sikkert hentet fra sparebassen. Men hvordan i allverden klarer bikjene med sine poter å få pengene ut av pungen? Eller er kanskje sjåføren behjelpelig med dette? I hvert fall er det virkelig flotte saker. — Vi kan tenke oss det går litt lettere når Rex kommer anstigende med klippekort i kjeften — ja forutsatt at den ikke er sint og nekter å slippe kortet. Samtidig går vi ut fra at når hunder løser voksen billett, så er de berettiget til sitteplass og benytter seg av det. De hunder som må ha følge med seg, blir sannsynligvis betraktet som småbarn av de andre.

Vi gleder oss til å se trafikken i bilruta på nært hold.

Osloørst.

Husker dere julaften i fjor?

Nedenfor viser vi en del bilder fra julaften i P/O. Det blir sikkert like koselig i år som alltid på de forskjellige arbeidsplasser rundt omkring i vårt firma.

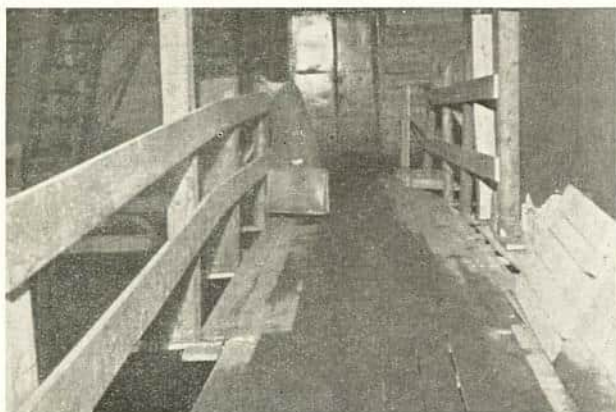

1. Mathiesen serverer polser til damene på fakturakontoret.
2. Mønstring av fakturakontoret.
3. Det var trang plass i »slummen«, men humøret var på topp.
4. Et utsnitt fra direktør Landmarks kontor. Den tomme plass venter med lengsel på frk. Sando's ankomst.

5. Kara på lagerkontoret, men hvor var damene?
6. Jo, innenfor sitter damene, med nesten bare Kolstad som anstand.
7. Fra svakstrøms-montørrom med lun og koselig stemning.
8. Det var mange! — men så var det også bokholderi og lønning i skjønn forening.

Pelle har ordet:

Hei, hei, nå har jeg vært i Proton, jeg. Synes ikke det var no fint hos dere. Vi gikk inn i en liten dør som hang på en vegg og videre bortover en bro. Under oss var det et dypt hull og nede i det hullet var det noen menn som gravde ved siden av noen lamper. Mennene var akkurat så svarte som jeg pleier å være om sommer'n også boret de med med et bor som bråket fælt men det lignet mye på sånnt bor som tannlegen har. Sønne tannleger er slemme dere, når han skal bore på meg, ja da sparker og klorer jeg alt jeg kan, men tannlegen bryr seg ikke om sånt. Du far, spurte jeg, hva gjør disse mennene dernede, men han svarte bare at de lager butikk. Bare tøys det der, de kan vel ikke lage butikk nede i jorden, butikk må ligge på et for-tau det.

Inne i gården deres er det veldig rotet og stygt, — hvis farmoren min så det da ville dere nok få høre det. Jeg spurte far om han ikke kunne kjøpe litt gotter i den bua, dere vet, men der er det ikke noe å få, sa far. Luringen, så sparte han de pengene. Det er portvakten vår, sa far. Jeg trodde de brukte bare sinte bikjer til å holde vakt, men det satt en pen snill mann der, og han var ikke noe sint. Så gikk vi opp mange trapper og gjennom noen lange ganger. De så veldig fine ut til å leke gjemsel i, ja for det gjør vel dere også av og til? Far ville visst leke gjemsel med meg, for han gjemte seg på et rom innerst i gangen, men jeg travet etter ham. Nå, skal jeg arbeide, sa far. Jeg spurte far hva arbeide var for noe, men han svarte bare at du kommer tidsnok inn i livets tredemølle. Har dere mølle også, da far? spurte jeg. Nå må du være stille litt, sa far. Så tok far fram noen papirer som han kalte arbeide og så tegnet han litt her og litt der. Hva slags penn er det, spurte jeg far. Det er en kulepenn, sa han. Ja, men hvorfor er ikke en kulepenn rund da, sa jeg, for det vet vi vel at kuler er runde. Spør nå ikke om alt mulig da, sa far. Uf, de voksne er kultne, de skjønner ikke det at vi ikke skjønner alt, de sier en ting en gang også sier de noe helt annet en annen gang. Jeg veltet et blekkhus på fars skrivepult. — Han ble sint enda jeg sa at jeg kunne tørke det vekk med nisseluen min. Han gikk etter en skureklut, men imens tørket jeg fint opp med de hvite vottene mine. De ble svarte, men jeg tenkte at når jeg bare kan hjelpe far, så gjør det ikke noe. Det var visst kommet mye blekk på pul-ten, men jeg dro det godt utover til alle sider. Så kom far med kluten, men han så ikke noe glad ut fordi jeg hjalp ham. Jeg hjalp far siden med en masse papirer som det var kommet blekk på og disse kastet jeg i en papirkurv. Men, æsj så var det galt også! Jeg tror du er spik, spenn gæl'n, sa far, det er viktige papirer her i huset.

Jeg synes ikke det var noe morro hos far jeg. Ikke fikk jeg røre her og ikke fikk jeg ta der og ikke fikk jeg spørre og ikke måtte jeg synge. Ingen hadde tid til

å leke med meg, alle sammen løp rundt og hadde veldig hastverk, ja like mye hastverk som når jeg skal på der, dere vet. Far tok telefonen mange ganger, men han svarte bare: »Ha'kke tid« og når han ringte til noen andre så svarte de akkurat det samme. Jeg syntes det var gørr alt sammen også begynte jeg å tute og sa at jeg ville hjem. Så, så gutten min, ta det med ro, du skal få wienerbrød og far skal spise, også skal vi gå en tur i huset og se oss omkring. Det kom en dame med te til far og hun sa bare værsgod også gikk hun igjen. At jeg veltet tekoppen til far så han ble våt på buksen sin, var ikke min skyld. Jeg skulle bare leke tog med en linjal som lå på fars pult. Linjalen var for lang også ble toget for langt og da det skulle svinge så kom bakennen på toget borti tekoppen til far. Far sa noe stygt — ja det vet jeg det var, for hvis han sier noe sånt hjemme får han skjenn av mor. Jeg synes ikke det er noe å bråke for om han ble litt våt i buksene sine — det hender rett som det er med meg, men neimen om jeg er sinna for det. Far var morsk da han sa at nå får det være nokk for i dag, men så gråt jeg en stubb (ja bare sånn luregråt vet dere) og så måtte far gå en tur med meg som han hadde lovet.

Du verden så mange dører det er hos dere, også så mange mennesker, ja mange fler enn det er i barnehagen vår. Jeg spurte far om hvem som bodde innenfor alle dørene. De fleste hadde samme navn og ble kalt Insjenør. Noen andre kalte far for sjæfer. Jeg spurte om ikke de var farlige for mor sier bestandig at de må vi passe oss for. Far sa at de i Proton ikke var så farlige, bare av og til måtte en passe seg. Innenfor noen andre dører bodde det Direktører. Hva gjør de som er Direktører, spurte jeg. De leder og styrer Proton og passer på alle oss andre, sa far. Jeg tenkte at det er jo akkurat slik som mor er hjemme og det sa jeg til far, men han mumlet noe jeg ikke skjønte, men det var noe om at små gryter har også ører. Jeg spurte far hvorfor han ikke var Direktør i Proton, men så kom han med noe tøyseprat igjen om at han ikke hadde vunnet det store loddet. Ja, men kan du ikke ta det store loddet som står på komfyren til mor, da, sa jeg, men da lo far. Akkurat som det var noe å le av når jeg skulle hjelpe ham. Nederst i trappen var det to rom. På det ene bodde det Sterke montører og de hadde store fine mapper med masse saker nedi. På det andre rommet bodde det Svake montører og der likte jeg meg best. De satt langs noen benker og hadde hammer og tang og mye fint verktøy. Også hadde de lamper som det kom varme ut av, ja orntlig flamme og det så veldig gøy ut og kunne vært akkurat noe for meg. Jeg spurte far om å få en slik en, men jeg fikk ikke. — Så tok vi en heis og svedde oppover akkurat som i en flyvemaskin. Nå er vi på toppen, sa far og åpnet en dør. Vi kikket litt rundt og overalt var det fullt av mennesker. På et sted var det visst flere doktorer for de hadde lange hvite frakker og så orntlig morske ut. Jeg sa til far at vi skynter oss, for jeg er redd doktorer. De stikker oss små med nåler både her og der, også skal vi gape, også skal vi puste også skal vi ta en skje med vonn medisin som ingen vil ha. Vi var innover i alle etasjer og der satt det damer og menner og alle så like kjedelige ut. Jeg kan ikke skjonne at ikke dere kan leke litt og ha det morro med hverandre så mange som dere er. Det gjør vi i våres barnehage og det kunne dere gjøre i voksnehagen deres. Hører alle disse menneskene til Proton, spurte jeg far. Ja, da sa'n vi er 100 Larser for hver Direktør. Jeg skjønte ikke hva han mente, men det er jo så ofte så. Nede i gården sa far det var butikk, men det synes jeg var en veldig stygg butikk. Hvorfor går ikke dere ut på gaten og ser på andre fine butikker hvor det er lys og store vinduer med nisser og allslags fine presanger?

Det satt 2 menner i den butikken deres med hvite frakker, men jeg har sagt at jeg ikke liker sånne med hvite frakker og derfor fikk jeg far til å gå med en gang. Gikk hjem. Jeg kommer ikke

igjen, i hvert fall ikke med det første. Så kan dere ha det så godt, når dere ikke kan lage litt moro for meg. Mor spurte far hvordan vi hadde hatt det og da sa far at dagen hadde vært bortkastet for ham. Det er ikke min skyld sa jeg, for jeg visste at det var helt sant at jeg ikke hadde kastet vekk noe som hørte far til, i hvert fall ikke på den dagen. Jeg lovte far at jeg skulle hjelpe ham å lete.

Ja, nå blir det jul og slik som jeg gleder meg. Vi har lukket opp sann adventkalender hver dag i denne måneden, ja det har vel dere også? Vi prøvde å åpne 2 av og til, men det gikk ikke, sa mor. Hun spurte meg en dag hva jeg ønsket meg til jul, og så sa jeg alt jeg ville ha, men vi ble ikke ferdig den ene dagen, også fortsatte vi neste morgen med: flymaskin, seilbåt, rattkjelke, ski, belte, pistol, tromme, sabel, dynamit, lunte osv. Mor spurte hvorfor jeg ville ha dynamit og jeg sa at jeg ville skyte slik som de voksne mennene gjorde. Jeg ønsket meg også mange andre ting, men så sa mor at vi får se på pengepungen til far, — akkurat som det er noe å se på, den er jo så gammel og tynn og skrukete. — Mor skjønner og strever og maser om dagen og hun er ikke til å snakke til. Hun løper etter oss med støvsuger og langkost og feiekost og vi får ikke ha bønn noen steder. Hun skal gjøre istand til jul sier hun og hvis ikke vi er snille så blir det ingen jul. Jeg skal si hun var sinna her en dag — men denne gangen var det ikke på meg. Mor skulle bake, også eltet hun deig som hun kjvlet ut, også lavet hun mange rare figurer som hun la i sänne ovnsplaner, dere vet. Gå inn på barneværelset, jeg skal bake, sa hun til oss. Så ringte det på døren. Det var visst en mann med noe folketelling eller slikt og jeg hørte at mor ble stående å prate en god stund. Dere kjenner Prikken, hun søster'n min som bare er halvannet år, hun tøffet ut på kjøkkenet og det var stille lenge. Da mor kom inn igjen og fikk se hva Prikken hadde gjort, ble hun stramm i ansiktet og svett i øynene og Prikken fikk en klask på stumpe. Vet dere hva Prikken hadde gjort,? hun hadde lekt med alle figurene i mors ovnsplaner så det var ikke en eneste som var hel. — Men Prikken er jenta si som kan hyle, hun ble fornærmet på mor for dasken og hun bøljet sikkert i en halv time.

Tror dere på julenissen? Mor og far sier at julenissen kommer nok i år også med pakker til oss. Det er jo veldig fint! Jeg var ikke no redd den julenissen som var her i fjor, jeg synes likesom vi kjente hverandre så veldig godt og så hadde han akkurat samme stemme som far, bare litt grovere. Vet dere hva Truls sier, at det er noe toys at det en julenisse, for det har han hørt av en gutt i gata. Truls sier også at han har lagt merke til at far aldri er hjemme, når julenissen kommer og det er rart for far kommer like etterpå også sporr bestandig mor om han har tatt seg en lur. Også sier Truls at han har sett i en av fars skuffer en julemaske akkurat maken til den som julenissen hadde sist. Den gamle frakken som julenissen brukte, mener Truls henger oppe på loftet? Truls tror det er far som klær seg ut som julenissen og han sier at i år skal vi rive av julenissen masken. Jeg vet næmen ikke om jeg tør jeg, tenk om julenissen er en orntlig nisse. Da vil han jo bli sint, også får vi ingen pakker! Tror dere det er far som er julenisse hos oss? Nei forresten jeg tror det ikke, for jeg vet at far blir veldig fornærmet hvis mor kaller ham en gammel julenisse.

Går dere på sänne store juletreferster? Det gjør vi, å det er morro det! Sännt bråk kan vi ikke lage hver dag. Først så synger vi julesanger, sann trampeland og hinkeland vet dere, også går vi rundt et svært juletre med mange lys. Etterpå der får vi sjokolade og wienerbröd. Boller får vi også, men det kaster vi i hodet på hverandre og da blir de voksne sinte. Ingen kan høre hva noen sier når vi skliir tvers over gulvet og vi leker sisten i de ringene som de pleier. lave rundt juletreet. Noen ganger får vi se film og da blir det mørkt. Det er veldig fint for da kan ingen se hvem som har gjort noe gäli. Så kommer julenissen med en diger kjerre full av pakker og så sier han at hver av oss skal komme fram og hente bare en pakke. Men da skjønner dere, da lurer jeg julenissen. Jeg pleier å hente to—.

Skal ikke dere derinne i Proton lage en slik fest for oss små? Det kunne vært gøy å se alle de andre barna som Proton-pappane har bortover.

Ja, ja morn'a. Dere syns kanskje at jeg gjør mye gäln't, men jeg mener ikke noe med det. Jeg får si som alle de voksne pleier å gjøre:

God Jul og godt Nyttär.

Pist!

Hvis dere skal sende meg julepresang, så bor jeg: Hjemme!

Den Samme
Rover

Rar opplevelse.

Jeg hadde en underlig opplevelse på en sentrumsrestaurant forleden. Jeg satt alene ved et rommelig bord, da en fremmedartet utseende herre spurte hoflig om å få sitte ned en stund. Selvfølgelig fik han det. Han snakket dansk og begynte å prate med den livlighet som er dette folks egenhet.

Da kelneren kom til bordet vårt, så dansken på ham med et par eiendommelige øyne. Kelneren flyttet urolig på seg et minutt, men så ble han stående stille, mest som i giv akt. Dansken sa:

— Jeg vil gjerne ha et glass vermouthe, en sigar, to fyrstikker og litt frukt, og når jeg er ferdig med eplet skal De gi meg en kaffe og et glass av Deres hvite kaffelikør. Da jeg har hørt at kelnerne her i Norge er så raske venter jeg at vermouthe, sigaren, fyrstikkene og frukten blir servert i løpet av fire minutter. Og som jeg sa, når siste eplebit er spist, kommer den rykende kaffen og likøren.

Kelneren så ut som helten i en av Woodhouses romaner.

Han bukket dypt og sa: Det skal bli. Selvfølgelig skal det skje og severes etter herrens ønske . . . Han forsvant som en dröm.

Jeg bare så på dansken. — Spøkefugl, sa jeg. De vet da at kelnerne her ikke er som i . . .

Han avbröt: — Sludder. De skal se han greier det.

Presis fire minutter etter sto alt på bordet. Kelneren rev med stor sikkerhet den korte fyrstikken av og tente sigaren, og jeg har aldri i mitt liv sett en norsk kelner være så hoflig noen gang.

Dansken pratet litt om teater, revy og spurte etter snoen . . .

Da kvakk jeg til. Han hadde ikke før tatt den siste eplebiten før kaffen og likøren kom, mens en kelnerlärling tok ut overflödig glass og bestikk.

Dansken drakk kaffen og nippet til likøren. Da han var ferdig ropte han på kelneren og han kom for ordene døde på leppene hans — Betale, sa han. Kelneren hadde regningen ferdig.

Da med ett så dansken på kelneren og det så kraftig at jeg skalv av uhygge. Det var som den tjenende änd plutselig datt sammen og ridderglansen falt av ham. Foran meg sto igjen en alminnelig norsk kelner, som så likeglad ut i lufta.

— Beklager at jeg må gå, sa dansken. Takk for elskverdigheten. Kommer De engang til København så oppsøk meg. Her er mitt kort . . .

Jeg satt igjen og syntes jeg hadde drömt. Jeg kikket på kortet, halvt i orske. Det sto et navn, la meg kalle ham hr. Jensen. Men under navnet sto det: Hypnotisör!

Peter Pedlar.

Svensk.

Svenssons granne tittade finurligt på Svensson när de möttes i trappan, och grannen frågade:

— Jag märkte att det var fullt slagsmål mellan dej och din fru i går kväll, hur slutade det?

— Det slutade med att hon kom krypande till mej på sina bara knän.

— Jasså, och vad sa' hon då?

— Jo, hon sa': Kryp fram under sängen ditt eländiga kräk!

BIBLIOTEKET

Nye bøker.

- DK 621.3. Paul Engell: Elektroteknik for maskinmestere.
 DK 621.317. Donald P. Eckman: Industrial Instrumentation.
 DK 621.369. Aase Kilander Austvik og Marie-Elisabeth Schreiner: Mitt elektriske kjøkken.
 DK 530. Egil Hylleraas: Matematisk og teoretisk fysikk. Del I.
 DK 621.396. Philips' Technical Library, Book I, J. Deketh: Fundamentals of Radio-Value Technique.
 DK 621.396. Philips' Technical Library, Book III, Data and Circuits of Modern Receiver and Amplifier Values.
 DK 621.396. Philips' Technical Library, Book IV, Application of the Electronic Value in Radio Receives and Amplifiers.
 DK 41. B. A. Kleiber: Norsk-engelsk og engelsk-norsk merkantil ordbok.
 DK 34. K. G. Bugge: Skatterett I.
 DK 05. Årbok 1949/50 fra Syndicat Général de la Construction Électrique.
 DK 621.3. Dr.-Ing. Michael Walter: Kurzschlussströme in Drehstromnetzen.
 DK 621.317. M. Walter: Strom-und Spannungswandler.
 DK 34. Skattelov for landet med tilleggslover. Kommentaarutgave av J. E. Thomle.
 DK 621.396. Philips' Technical Library, Book II: Data and Circuits of Receiver and Amplifier Valves.
 DK 651. Knut Holt: Arkivering.
 DK 34. J. E. Thomle: Skattelovene. Bind III med forskjellige særlover.
 DK 651. Henry Elghammar: Sekreterhandboken.
 DK 41. Olav Farstad: Latinsk-norsk ordbok.
 DK 92. The Commercial Who's Who in Scandinavia: Ledande män innom Nordens näringsliv.

Kan noen hjelpe oss?

Vi mangler til vårt arkiv nr. 2 av Proton Avisen 1ste årgang.

Ring Gabrielsen linje 993.

Ekteskap.

Ungdomsdomstolen i Indianapolis forsøker nå å megle i ekteskapet mellom et par som giftet seg for tre år siden, da de var henholdsvis 34 og 13 år. Mannen klager over at hans kone bare vil gynge i fornøylsesparkene, mens han sjøl helst vil omgås gode venner.

Reklamens makt.

»Den store skokrämfabrikören X får besök av en affärsvänn av blygsammare mått, som frågar:

— Hur mycket annonserar du upp om året för din skokräm?

— Tja, sådär en 250 000.

— Det är just förskräckligt. Tänk om du låter bli å annonsera ett år, så hadde du ju 250 000 kronor.

— Ja, Å så all skokrämen!»

(Engström.)

Det er fra sin egen en skal ha det.

Roy Knisley underviste sin kone i selvforsvar. Han la særlig vekt på å vise hvorledes en avvæpner en knivstikker, og for demonstrasjonens skyld skulle konen gå løs på ham med en kjøkkenkniv.

»Jeg kom meg ikke unna i tide«, bemerket han tørt på sykehuset.

Ak ja det ægteskap. Det ægteskap. Vi hadde en lærer i skolen som var en hader av overflødige ord. Vi fik en stil om Sokrates, og jeg hadde skrevet at han levet i ulykkelig ægteskap. Han strøk ut *ulykkelig* overflødig ord, sa han. Nøi dig med at si, at han levde i ægteskap. Sat sapienti.

Nils Kjær.

Det er mandens privilegium, at han føler sig som en mæcen, når han giver sin kone husholdningspenge.

Det tjener hende til uvisnelig hæder, at hun for disse klatskillinger formår å tilfredsstille hans største kærlighed: madglæden.

Kai Berg Madsen.

Artikler, referater, meldinger og annet stoff til marsnummeret må være redaksjonen ihende senest innen 25. februar 1951.

PROTON AVISEN

Utgitt for arbeidere og funksjonærer i firmaet og dets datterselskaper av

PROTON

SIEMENS

OSLO

Redaktør:

Johan Gabrielsen

I redaksjonskomitén:

Kaare Qvenild

Faste medarbeidere:

Personalia: Johs. Iversen
 Helse og hygiene: Dr. E. Berle
 Bedriftsidrett: Arne Svendsen
 Trondheim: Johs. Hellesvik
 Bergen: O. K. Sættem

Adresse: Rosenkrantzgt. 11, Oslo
 Ekspedisjon i Reklameavdelingen